JUL 1 1919

Published and distributed under permit (No. 408) authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y.—By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

VOL. VII. ÉVFOLYAM. NEW YORK, N. Y. 1919 JUNE 12. No. 24. Szám.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban — *The only Hungarian Miners' Journal in the United States*

75 East 10th Street — **New York, N. Y.**

Published every Thursday by Martin Himler, Editor—at 75 E. 10th St., New York, N. Y. Entered as Second Class Matter at the Post Office at New Work, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Subscription Rates: United States and Canada one year $2.00. Abroad $2.50.

VÁLASZ

a "New Brunswicki Magyar Ujság" nyilt levelére

A New Brunswicki Magyar Ujság legutolsó számában "Lapunk levél az ugynevezett Becstelenekhez" cimü cikkében névszerint felszólitotta az amerikai magyar laptulajdonosokat, köztük lapunk szerkesztőjét is, hogy nyilatkozzanak: mi a véleményük arról, hogy Gábor István becstelen pénzeknek nevezte azt a pénzt, amit a magyar lapok a Hüség Ligától hirdetésért kaptak.

És mi megadjuk a választ. Hogy mi a véleményünk erről? Semmi. Ugyan kérem, hát még mindig nem szoktuk meg, hogy azok dobják ránk az első követ, akiknek kutyakötelességük lenne védelmezni bennünket, még abban az esetben is, ha esetleg bűnösek lennénk? Számtalan példát látt'uk már ennek a drága, szép szokásnak, hát istenem, mi ezt akadunk fel rajta ujra és ujra. Ha mindenkinek ilyen sokat [illegible], aki hálátlanul és cserémtelenül megdob bennünket, az egész életünk nem állana másból, mint örökös marakodásból. Ezért tehát abelyett, hogy ujabb cikket irnánk háláról, magyar marakodásról, az ujságirás keserü keserü mesterségéről, csak annyit mondunk: Te is fiam, Brutus? — És ezzel aztán napirendre is térünk a dolog felett. Csak hagy legyenek a magyar lapok becstelenek! Azért, mert ezer és ezer ügyenbe szakadt magyart tartanak össze, mert ezer és ezer magyart segitenek, gyámolitanak, oktatnak, vezetnek, mert többek között a magyar lapok segitségével a magyarok olyan hatalmas ugyletet csináltatnak, amely jó füztésü állást ad Gábor István urnak. Hiszen az volna csoda, ha Gábor István nem csatlakozna ahhoz a csoporthoz, amely szidja, piszkolja a magyar lapokat.

Ami a Hüség Liga pénzeket illet, hát igazán már itt az ideje, hogy ezt a kérdést is tisztázzuk egyszer. Azok a pénzek, amiket a magyar lapok a Hüség Ligától kaptak hirdetésre, nem voltak becstelenek. Mindenknek megfiretik a szolgálatait, az ujság se él a levegőből. Az ujság hirdetést adott a Hüség Ligának és a Hüség Liga ingsszámra megfizette a hirdetést, épugy, mint a gyöntiriztőr, csakhogy olcsóbb ára. Ez tisztességes üzlet.

Már most az a kérdés, hogy becstelenebbre hirdetés volt-e a Hüség Liga-hirdetése. Erre is meg lehet felelni. Magyarország háborban volt Amerikával. Azok a magyarok tehát, akik nem voltak polgárai ennek az országnak, ellenséges idegen voltak. Más ország lecsukta az ellenséges idegeneket. Sőt, még az ellenséges uralkodóban született polgárokat is internálta. A magyarokkal itt nem tettek ugy. Még azokat a szigoru szabályokat sem hajtották végre rajtunk, ami kijárt a németekenek. Azért Amerika azt kivánta, hogy ujjunk be egy egyesületbe és fiaink be egyszerü mindenkorra lőbbint. Az egyletbe való belépésel nyilvánitsuk a hüségünket, az 1 dollárral pedig járuljunk hozzá az iroda költségeinek részbeni fedezéséhez. Sok embernek ez nem tetszett. Nem állt be a Hüség Ligába. Nem történt azért semmi baja. Sok ember teljesiteni kivánta a kormány által támogatott Hüség Liga kivánságát és beállt. Lefizette a tagsági dijat, az egy dollárt. Európában nem szabadultak az ellenséges idegenek ilyen könnyen a háboru keservetől. Sok embernek tett szolgálatot a Hüség Liga, ha nem is olyan mértékben talán, mint ahogyán kellett volna. De ez a rész más lapra tartozik.

Az ujságok a pénzt nem szerelemből kapták, hanem egy bizonyos hirdetésért. Abban a hirdetésben sem káros, sem becstelen dolog nem volt soha. Hogy már most a Hüség Liga teljesitette-e azt a kötelességét, az más kérdés. Erről meg volt külön a véleményünk és azt meg is mondtuk világosan.

De aki azt mondja, hogy a Magyar Bányászlap valaha egy becstelen centet is elfogadott, az hazudik. Igen, kérem, magyarul beszélünk, hazudik. Aki akarja, tudhátja, hogy milyen jövedelemtől esünk el, mennyi hirdetést utasitunk vissza és pedig nem azért, mert felvet a pénz bennünket, hanem azért, mert amennyire lehet, óvjuk a magyarokat a kétes üzletektől.

A Hüség Liga hirdetését kötelességünk volt elfogadni, a kormány kivánta igy és a hirdetésért pénzt kaptunk. Amikor a Hüség Liga dolgai nem tetszettek nekünk, azt meg is irtuk nyiltan.

Kritizálni, fensőséges hangon itéletet mondani, könnyü dolog. De Gábor Istvánnak ugy legkevesebb joga és oka erre.

UJ BÁNYÁSZJÓLÉTI INTÉZETEK.

Norton, Va. Az itteni bányátársaság egy. gyönyörü uj Y. M. C. A épületet épitett a bányászok számára, amit nemrégiben nyitottak meg. A zuj épület és felszerelése 20,000 dollárba került. A megnyitáskor Drennen general manager szép beszédet tartott, amelylyel átadta az épületet az alkalmazottaknak.

Du Quoin, Ill. Du Quoin Correspondence Mining School nev alatt itt egy uj iskola nyilt, amelyre a bányászok esti iskolába járhatnak és oktatást nyernek a bányászat különböző ágaiban. Az iskola a következő osztályokra van felosztva: bányamanageri első és második osztály, bányamérnök első és második osztály, bányavizsgáló, fájerbósz, villanyosztály és más szükséges és hasznos osztályok. Reméljük, hogy az iskola névleném köszött a magyar bányászok is képviselve lesznek.

HOGY IS VOLT?... HOGY IS LESZ?...

Hogy is volt tavaly? Amikor első igazi ünnepét tartotta a westvirginiai magyar falu?

Voltak ott büszke magyarok ünnepi ruhában, ünnepi érzéssel, komolyan, jóakarattal, okosan beszéltek a MI vállalatunkról, amely még fiatal volt nagyon, de már láttuk, biztosan tudtuk, érezük, hogy megnő gyorsan a gyerek, ember lesz belőle hamarosan, életerős, egészséges ember.

Azóta elmult csaknem egy év és a gyerek megerősödött. Vigyáztunk rá, dédelgettük, dolgoztunk vele-érte és most majd ujra összejövünk, hogy a jövőről beszéljünk, mert bizony kezd már kinőni a gyerekcipőkből.

Ünnep lesz megint a magyar faluban. És ott lesznek majd megint a józaneszü, derék magyar bányászok és megmutatják Amerika magyarságának — a jóakaratu csoportnak is és az irigyeknek is, — hogy hiába volt a hollókárogás, az első magyar falu épült, ugy, ahogy elképzeltük, a régi házak mellé ujak sorakoztak, templom is került a falunak kis haranggal, iskolával. És azt is megmutatjuk, hogy egy másik bánya is kerül az első mellé, egy nagy, erős, hatalmas vállalat a mostani kis bányánk mellé.

Magyarázhatjuk naphosszat, hogy mit tud alkotni a jóakarat, becsület, összetartás, testvériség. Megfogadhatjuk a legékesebb szavu szónokot és beszélhet az nekünk az elfáradásig, mégse mondhat semmit, ami jobban meggyőző lenne, mint az a magyar falu West Virginiában.

Felesleges nekünk bizonykodni, felesleges magyarázni, csak nézzék meg a magyarok bányatelepét, jöjjenek el a kételkedők és hallgassák végig a magyar bányászok közgyülését. Akkor meglátják, megtudják, hogy igenis tudnak alkotni a magyarok. Meglátják, de ugy, hogy soha többé nem jut eszükbe a kételkedés, soha többé gáncsoló szavakat nem mondanak magyar tehetetlenségről.

Jó lesz majd a westvirginiai hegyek közé menekülni egy kicsit, kétszeresen jó lesz. New Yorkban erősen olvad az aszfalt, a cipőtalp leragad a járdán és sehol egy árnyékos ía. És jó lesz ujra meglátni a megnövekedett magyar falut, az uj szines házakat, az iskolákat és a magyar bányászokat is, akik nem akarják az életüket leélni csak ugy, a nehéz munka rabszolgaságában, akik szellemi munkát is akarnak végezni, alkotó munkát, akik erősnek érzik magukat ehez a munkához.

A magyar nép intelligenciájának, értelmességének a legszebb és legvilágosabb megnyilatkozása volt a mult évi közgyülés. Örült az ember szive, amikor hallotta a magyar munkásembereket beszélni, érdeklődve, értelmesen, okosan.

Nemcsak a himleri magyaroknak ünnepe az 1918. julius 3-ika és az 1919 junius 14-ike. Kell, hogy ünnepe legyen ez minden Amerikába szakadt magyar embernek kell, hogy örüljön minden jóakaratu, irigységnélküli magyar ember a honfitársai boldogulásán.

A magyaroknak a hazájukban most huzzák ki a földet a lábuk alól, örülünk hát, hogy itt vetik meg a lábukat a magyarok. Odahaza falvakat, városokat rabolnak el tőlük, legyünk boldogok, hogy egy kis csoport, — amelyet bizonyára több is fog követni — itt szerez magának falvakat, városokat. Odahaza ezerszámra vándorolnak ki a magyarok az országból, nincs földjük, nincs kenyerük, milyen jól esik tudni, hogy legalább itt nem hazátlan, kenyeretlen a magyar.

Csak épitsük a falvakat, városokat, magyar testvérek. Itt magunk aratjuk le a magunk vetését magunknak és szentül hiszem, hogy abból a magból, amit a szombati közgyülésen vetnek el a magyarok kipróbált, jóltermő talajba, sulyoskalászu, aranyvetés támad, amit boldogsággal és bő fizetséggel fognak learatni azok a magyarok, akik idevándoroltak, mert a magyar buzaföldán nem termett kalász a részükre.....

A jóakarat, összetartás és együttműködés áldó napsugara érlelje meg a magyar bányászok vetését!

(f.)

Pénzküldés Erdély területére

Oláhország elhóditott megyéibe szabad pénzt küldeni a magyaroknak. Nem érdemes élni a nagyszerü alkalommal.

A bankárok tudomásul adták, hogy az erdélyi megyékbe szabad a pénzküldés. Németh János még épen azt irta, hogy ez "örömhir" a magyarokra nézve.

Pedig ők jól tudták, amit elhallgattak. Hogy ezekbe a vármegyékbe csak oláh pénzt szabad küldeni, mert ott magyar korona nincsen többé forgalomban.

Csak azt irták a hirdetésben, hogy a dollárokat küldjék be a magyarok, majd ők továbbitják. Azt elhallgatták, hogy román pénzt továbbitanak.

Ez az a boldogság, amiről Németh János azt hirdette, hogy "Örömhirt" közöl a magyarsággal.

Hát akinek kedve tartja az küldheti haza a dollárokat, a román "lei"-eket, az oláhok földjére, a huszonegy megyébe.

De nem tudjuk, vajjon érdemes-e a nagy sietség azzal a pénzküldéssel?

Vajjon érdemes-e pénzt küldeni oda, ahová nem szabad üzenni a magyaroknak, ahonnan nem jöhet hir a szenvedő családtól?

Meg aztán, minek az a pénz a huszonegy megyében? Van abból ott ugyis annyi, hogy igazán nem szorulnak rá semmiképen.

És ugy sem tudnak venni semmit sem a hazamenő pénzért.

Élelmet, ruhát, cipőt érdemes lesz küldeni, de pénzt nem. Abból van ott is elegendő.

Senkinek a családja nem lakik jól vele, ha pénzt fog hazaküldeni, mert ott azért alig kapni valamit, minthogy nincs semmi.

A családnak ott az az érdeke, hogy ne pénzt, hanem árut küldjön innen mindenki, mihelyt lehetséges, meg ruhanemüt.

A pénzt hazaküldéséhöl csak a pénzküldőknek lenne haszuuk, akik olyan nagy örömhirnek tartják a szomoru ujságot.

Az erdélyi magyarok jól teszik ha várnak, amig hazulról levelet kaphatnak, mert akkor látják csak meg igazán, hogy pénz kell-e otthon, vagy kenyér meg ruhanemü.

A vakvilágba nem érdemes a pénzküldést megkezdeni semmiképen.

BÁNYA-SZERENCSÉTLENSÉGEK.

Latrobe, Pa. Május végén a Ridge Coal Co. szérüje földig légett. A kár biztositás igen megtörül.

Birmingham, Ala. A Majestic Coal Mining Co.-nál történt szerencsétlenség alkalmával 15 alkalmazott meghalt és 14 bányász csak sulyos sérülés után tudott megmenekülni. A megmenekült bányászok életüket a mentők nehéz munkájának köszönhetik.

Megmarad-e a magas munkabér?

Megmarad-e a magas munkabér? A jó fizetés jó életmódot és jó polgárokat jelent, ezért célszerü a magas munkabér megmaradása.

Amerika legnagyobb problémája a munka ujrakezdése. A munka szünetei egy bizonyos mértékben, mert a munkabér leszállitását remélik, vagy jobban mondva félnek tőle. Hogy a munkabér leszállitásától félni kell-e, vagy azt remélni, már sok vitatkozásra adott okot, egy azonban bizonyos, hogy a háboru előtti állapotokhoz és munkabérhez nem terhetünk vissza. Ne várjuk és ne reméljük a fizetés leszállitását, mert nagy fizetés jobb életmódot és jobb polgárokat jelent.

Amerika egy uj országos előhaladás előtt áll, s a jövő olyan lehetőségeket rejt magában, amilyeuek ennek az országnak történetében még nem fordultak elő, mért is a munkabér jelentős leszállitását nem remélhetjük. Ne is kivánjuk a munkabér általános leszállitását, mert jobb munkabér jobb életmódot biztosit az ország munkásainak. A munkások gazdasági jóvolta fontos, mert számuk a nyolc milliót meghaladja és családjaikkal együtt körülbelül 30 milliót, azaz Amerika lakosságának egy harmadrészét képezik.

Politikai és társadalmi szempontból tekintve, szinten óriási előnyökkel bir a magas munkabér, mert a jobb életmód társadalmi megelégedést hoz magával.

A magas munkabérek állandósitása céljából megfelelő vámtörvények létesitendők, amelyek iparunkat az olcsó külföldi ipar termékeitől megvédik.

Hogy az Egyesült Államok kivitelét fejleszthessük, kell, hogy az olcsó munkaerő által készitett külföldi ipari termékekkel versenyezhessünk, amit csak ugy érhetünk el, ha munkásaink felülmulhatatlan munkaképességére támaszkodhatunk, mert egy ország termelő és teremtő képességét csakis a munkaadó és munkás együttműködése fejlesztheti.

A Himler Coal Co.

részvényesei 1919 junius 14-én este tartják rendkivüli gyüléseiket az igazgatóság határozata folytán Himler, W. Va.-ban az iskola helyiségében. A közgyülés fog határozni, hogy a társaság a Kentuckyban lefoglalt szénterületet megnyissa-e. Minden részvényest tisztelettel meghivunk a közgyülésre, aki pedig a szombati közgyülésen nem vehet részt, az eljöhet vasárnap is Himlerre, ahonnan azonnal megnézni az uj területet, mert az nagyon közel van.

A Himler Coal Co. igazgatósága nevében

Himler Márton, elnök.

MUNKAHIREK

Az utolsó hetekről szóló statisztikai kimutatások ujabb javulást jelentenek a különböző bányavidékeiről. Ujra több bánya kezdte meg a munkát. Ezek közöt vannak olyanok is, amelyek már hónapok óta nem dolgoztak.

West Virginiában az utoló hetekben több nagyobb rendelést kaptak a szénbányák és a kilátások is kedvezők. A west virginiai szénpiac általában elég kedvezőnek mondható. A New River és Pocahontas vidékén egres bányák teljes erővel dolgoznak és van is bőven rendelésük az egész termelésre.

Kokszra azonban kisebb szükség van és általában kevés a rendelés.

A Kanawha kerületben több nagyobb rendelést kaptak a nagy tavakon való szállításra és például május 27-én épen kétszer annyi szenet szállítottak erről a vidékről, mint május elején.

Logan környék viszonyai nem a legjobbak, de ennek oka nem annyira a rendelések hiánya, mint inkább a vasuti kocsik hiánya.

A jelek azt mutatják, hogy helyes volt az a következtetés, hogy a gyárak általánosan szokásos szénkészletüket használják fel, mielőtt ujabb rendeléseket adnak le és egyenlőre nem gyűjtenek szenet készenléttre, mert a jelenlegi bizonytalan viszonyok következtében azt remélik, hogy a szén ára lejebb megy. Sőt egyenesen ezt akarják elérni azzal, hogy tartózkodnak a szénrendelésekkel, mert azt hiszik, hogy a bányák épugy, mint a bányászok megunják a munkanélküli hónapokat és a társaságok adni fognak szenet olesóbb áron is, mert a munkabéreket is le fogják tudni szállítani.

A szénkészlet azonban — mint a kimutatások bizonyítják — fogytán van és a gyárak mégis rá vannak utalva, hogy a társaságok által kivánt és megállapitott régi áron rendeljenek szenet. Igy aztán a kitartó bányászok is tartani fogják az eddigi munkabéreket.

A szénhelyzet napról-napra javul, a lezárt bányák kapuit lassan-lassan megnyitják és félhavonkint már megindul a sor a pénztár felé a vedaboriitékokért.

Finleyville, Ky. Kreznár Péter bajtárs tudatja, hogy itt eddig nagyon lassan ment a munka, alig tudtak megkeresni az életlemre és lakásra valót. Most már dolgoznak mindennap.

McVeigh, Ky. Testvéreink irják, hogy itt most dolgoznak mindennap. A szén között nagy a bőna, amit ki kell válogatni, mert különben megdékolják 50 centre.

Fort Banch, W. Va. Seaman Mihály testvér értesit bennünket, hogy a munka itt is kezd meginduini lassanként. Egy-két bánya kivételével már csaknem mind dolgozik. Rex-en 8 hónap óta még csak egy heti szünidő volt, eddig naponta dolgoztak. A szén 4 és fél láb magas, bőna van 2 és 4 incs, kérőszáma 80 centet fizetnek, a kérék két t onnának. A tetőtő jó. Goodman masinával dolgoznak és motor huzza ki a kárét, de az üreset a bányásznak kell betolni.

Munson, Pa. Lawrence István testvér irja, hogy itt a munka elég rosszul megy még mindig, egy-két napot dolgoznak. Nem is tudják, hogy mikor lesznek jobbak a munkaviszonyok. Testvéreink a javulásról értesiteni fognak bennünket.

Berryburg, W. Va. Fábián J. Antal testvér irja, hogy a lapunk egyik korábbi számában tévesen irtuk meg, hogy a leégett demp helyett egy ideiglenest épitenek, mert a végleges épitkezéshez fogtak hozzá. A munka nagyon rosszul megy, alig dolgoznak egy napot hetenkint és azt hiszik általában, hogy nem is fognak jobban dolgozni a végleges békekötés előtt.

Clouster, O. Testvéreink értesitése szerint az elmult hetekben a munka itt gyengén ment, alig dolgoztak 2-3 napot hetenkint.

BÁNYÁSZVIZSGÁK ILLINOISBAN.

Az Illinoisi bányászvizsgákat junius hónapban a következő helyeken és sorrendben fogják megtartani:

Springfield, junius 12.
Danvill, junius 13.
La Salle, junius 16.
Peoria, junius 17.
Rushville, junius 19.

Pomeroy, O. Több hónapi pihenés után itt 5 bánya ujra megkezdte működését május 13-án. A szenet a tavakon szállítják és van is rá kilátás, hogy az egész évben szakadatlanul fognak dolgozni ezek a bányák.

Sterrett, W. Va. Az itteni Main Island Creek Coal Co. rovidesen sokkal több szenet fog naponta kiadni, mint azt eddig tette.

Calumet, iMch. Az itteni rézbányákban — testvéreink értesitése szerint a munkák rosszul mennek. Sok bányát lezártak, a amelyekben megy a munka, ott is csak családos emberek dolgoznak. A fizetéseket is levágták, ugy, hogy most $3.90 a fizetés, a drágasá gpedig épen olyan, mint korábban volt, amikor $4.60-t fizettek. A magányos embereket lefizették. Magyarok most ne igen menjenek erre a vidékre.

Lansford, Pa. A Lehigh Coal and Navigation Co. szénmosója, — amely februárban beszüntette a munkát, ujra dolgozik.

Jobs, O. Pénzes János tudatja velünk, hogy itt jó darabig nem dolgoztak, csak mostanában kapták az első pedát. Jelenleg dolgoznak mindennap.

Jenkins, Ky. Czakó István testvér irja, hogy itt a munka elég jól megy, mindennap dolgoznak.

St. Louis, Mo. Két itteni nagy bányatársaság három uj bányát nyit meg mostanában. Az előzetes munkákkal már készen vannak.

Bányaszerencsétlenségek nemzetiségek szerint

A Bányahivatal január hónapban adta ki az elmult két esztendőre vonatkozó kimutatását a bányaszerencsétlenségekről, a melyben a történt halálozásokat és sérüléseket nemzetiségek szerint osztályozzák. A kimutatásból alább közöljük az ausztriai, magyar, horvát, tót és crográciára vonatkozó számadatokat Pennsylvania kemény és puhaszén vidékén, és West Virginiában.

A kimutatás szerint Pennsylvániában a keményszénvidéken a két esztendő alatt összesen alkalmazva volt:

19,342 ausztriai,
173 crográciai
791 horvát
6,371 magyar
22,042 tót

Ezek közül bányaszerencsétlenség folytán meghalt:

69 ausztriai
14 magyar
76 tót

Megsérült:

114 ausztriai
2 horvát
29 magyar
167 tót

Pennsylvaniában a puhaszén vidéken alkalmazva volt:

21,775 ausztriai
2,142 crográciai
7,430 horvát
21,094 magyar
51,344 tót

Ezek közül bányaszerencsétlenség folytán meghalt a két év alatt:

86 ausztriai.
4 crográciai
15 magyar
8 horvát
125 tót

Megsérült:

278 ausztriai
7 crográciai
33 horvát
146 magyar
463 tót

West Virginiában a bányákban a két esztendő alatt alkalmazást kapott:

3,642 ausztriai
638 crográciai
788 horvát
9,620 magyar
3,508 tót

Ezek közül bányaszerentlenség folytán életét vesztette:

40 ausztriai
4 horvát
41 magyar
22 tót

Megsérült:

122 ausztriai
8 crográciai
8 horvát
135 magyar és
71 tót

Az összes kimutatásból megállapithatjuk, hogy percentuális arányban Pennsylvániában a puhaszén vidéken a legtöbb haláleset a lengyelek között és a legtöbb sebesülés a litvánok között fordult elő. Pennsylvania keményszén vidékén a legtöbb haláleset, ugy, mint sebesülés szintén a litvánok közöttt fordult elő, mig West Virginiában a legtöbb halálaset a görögök és legtöbb sebesülés az oroszok között fordult elő. Pennsylvaniában a puhaszén vidéken a megölt magyarok százaléka közvetlenül a legkisebb százaléku tyroliak előtt van, mig a megsérülésben ugyanitt a magyarok százaléka a legkisebb. Pennsylvania vidékén azonban a megölt magyarok százaléka a kimutatásnak körülbelül a közepére esik, ugyanigy van a sérülésekkel is itt. West Virginiában a megölt magyarok százaléka a legkisebb, és ugyancsak legkisebb az arány a sérülések között is.

Mindenesetre nagyon örvendetes az a tény, ami azt mutatja, hogy a magyarok aránylag eleget törődnek a Safety First szavaival. Azt is bizonyitja, hogy a magyarok nem közönséges napszámosokként dolgoznak, akik a munkájukkal mit sem törődnek, és arról semmit sem tudnak, hanem szakmunkások, akik elég szépen tisztában vannak a munkájuk részleteivel is.

A szerencsétlenségek elkerülése, a veszély felismerése értelmiség és intelligencia dolga és bár vérzik a szivünk minden magyar halálesetnél, vagy sérülésnél, örömmel állapitjuk meg, hogy a magyarok aránylag a többi nemzetiségekhez képest kisebb arányban esnek áldozatul munkájuknak.

Reméljük, hogy a magyarok továbbra is tanulni fognak, hogy szivvel-lélekkel és észszel fognak dolgozni, nem csupán a karjaikkal, és hogy a legközelebbi kimutatásban a magyarok százaléka már talán a legalacsonyabb lesz.

Ez is mutatja, hogy a magyar bevándorlott nemzetségek között közel áll az első helyhez, a bányászok mindenesetre. A kimutatásokat a bányatársaságok is bizonyára figyelemmel és érdeklődéssel fogják átolvasni és ennek természetes következménye, hogy olyan származásu munkásoknak szivesebben fognak munkát adni, akik jobban vigyáznak maguk és embertársaik biztonságára, mint akik vigyázatlanok és veszélybe sodorják önmagukat csakugy, mint munkástársaikat és a társaságot is.

A bányászélet iskolája

Tanitó: Klah József.

Sokan emlékeznek még a West Virginiai robbanásra, ahol vagy 260 bányász maradt holtan.

Én is ott dolgoztam, de szerencsémre egy kicsit be voltam masszatolva és mámoros fejjel munka után mentem, mert én féltem a 5. számu bányában, mivel sok szabálytalanság fordult elő. Ott tudta mindenki, hogy sok gáz van, mégsem adtak a szabályra semmit, hiába figyelmeztetett a fájerbösz sokszor, hogy hosszu fjuzt használjanak a lövésnél a dinamithoz. Ha jött a fájerbösz, akkor elővettek 4—5 suk fjuzt, amilyen hosszu a lyuk, és ahogy azt a szabály előirta, de amikor a fájerbösz tovább ment, mindjárt félsuk hosszu fjuzt vettek elő, a végét meggyujtották és a már előbb a lyukba betolt 3—4 dinamit után bedobták azt is, amelyikben a fjuz volt. És ekkor szaladtak ki a plézből. Amikor aztán a lövés elsült, nagy tüzet csinált, amitől a gáz természetesen meggyulladt, persze, ez robbanást nem idéz elő, csak addig ég, amig gáz van a plézben, de ha 3—4 lövést csinálnak, akkor a szénpor meggyullad és fölrobban.

Igy volt az 5. számu hetingben is. Egy kontraktor dolgozott ott vagy 20 majnerral, a a masinaszén 10 suk magas volt és a masina lent vágott. A pléz nem volt szélesebb, mint 16 suk és igy 8 lyukat furtak bele. Mivel 10 suk magas volt a szén, nagy erő kellett hogy letörje hát, adtak is minden lyukba 8 vagy 10 dinamitot. Már most tessék kiszámitani, hogy ha egy 6 sukos lyukba beletesznünk 10 darab dinamitot, marad-e még hely, hog ya lyukat betömhessük erősen a dinamit után. Nincs hely, hogy a lyukat betömhessük ki és száraz helyen felveri a port, és utána hamar a másik lövés, hogy a harmadik lövésnek már van mit meggyujtani. Igy keletkezik a bányarobbanás. És igy az ecclesi robbanását is vigyázatlanság okozta.

***

Kérjük testvéreinket, hogy közöljék velünk tapasztalatatokat, hogy hétről-hétre közölhessünk iskolát. Sokat használunk ezzel testvéreinknek, mert igy a tapasztalatlanabbak figyelmét felhivjuk a veszedelemre és talán mindegyik irás egy-egy emberéletet ment meg. Ez pedig megéri azt a kis fáradtságot, amit egy levél leirása szerez.

Szabadság

Két éve elmult, amióta egyebet sem hallottunk, csak az emberi jogokért, a népek felszabadulásáért, és a legszabadabb önkormányzati jogokért harcolunk. Sőt mi több, az amerikai magyar lapok, akarom mondani a napi lapok, közöttük is a szövetséges államok királyainak és vezető államférfiainak fényképeit, megirva: ezek harcolnak a világ szabadságért.

Ezek a szavak igen szépen hangzanak, most csak azt szeretném tudni, hogy azok az urak beváltották-e az igéretüket? Arról azonban nem lehet hallani semmit, sőt ellenkezőleg minden megfordituva van. Csoda, hogy a szegény magyar munkás nép nem vesztette el a fejét ebben a zürzavaros világban.

A csehek, tótok és horvátok küldhetnek haza levelet, vigan haza is mehetnek, ha ugy akarnak. A szegény agyonsebzett magyarnak mitsem szabad tenni ezekből, csoda, hogy a lélegzetét nem szabályozzák, olyanformán, hogy percenként csak egyszer vehessen lélegzetet.

Pedig ezek a fentnevezett népek együtt harcoltak a győzelmes szabadságért harcolók ellen. Már vagy nyolc hónapja, hogy mindig békéről beszél a világ népe, egyesek szerint már meg is született, csak épen nincsen még megkeresztelve. Az én nézetem szerint azonban egészen más alakban van; a béke meg fog halni, amig mielőtt megkeresztelnék.

Mert olyan béke nem élhet meg, a mely csak egyesek követeléseit elégi ki és más nemzedéket eltemet. "A békének igazságosnak kell lenni" mondotta Wilson elnök, és akkor mi, magyarok, szintén élhetünk ezzel a jogcal.

Én Szatmár megye, Kis Majtényban születtem, és ott nőttem fel, annyira, amilyen nagy vagyok most, az iskolába kél nyelven tanultam irni, olvasni és beszélni, a románon kivül a magyart is. Ha most valóra váltják Románia álmait, hogy: dela mistra pinu la tisa; akkor az én gyermekeimnek megtiltják, hogy magyarul tanuljanak irni, olvasni, pedig 1916 év folyamán még magyarul irt nekem a nyolc és tizéves gyermekem.

Szeretnék egy olyan nagyot kiabálni, hogy meghallanák Párisban: "Urak, hogyan is állunk azzal az igazságos békével?" Egy másik nagyot szeretnék kiabálni hogy: tartós béke nem lesz, mert a mostani kényszerlődő békét, joggal az imperialisták békéjének lehet nevezni.

Barota László,
Windber, Pa.

EZ A MAGYAR
Bányász Dohány
Ebben az ujságban ... már sokszor olvasta ... hogy ... szivar ... bányászoknak ... A Hüvelyes gyáritunk 4 évtizeres ... J. FRIED ÉS TESTVÉREK
407 EAST 70th ST, NEW YORK

The Farmers State Bank
DIVERNON, ILL.
Alaptőke és felesleg 33,500.00
Figyelmes kiszolgálás.
3% kamat betétekre.
1929

R. J. Nelson
DIVERNON, ILL.
VAS- ÉS BUTOR-ÜZLET
Mindenféle szerszám jutányos áron kapható.
Olcs árak. Pontos kiszolgálás.
929

GERHARD KNEWITZ

DRUG STORE
1541 BROADWAY
E. ST. LOUS, ILL.
Ajánlja fájdalmecsillapitó ANODYNE porait. Hatásuak reuma, idegesség, fejfájás ellen. Csökkentenek lázat, gyógyitnak hülést. 25 centért mindenkinek elküld egy dobozuat. Kiküldheti ez összeget bélyegben.
Eliismerő levelek bizonyitják az ANODYNE porok jótékony és csillapitó hatását.
Ugyanezen porok Kovács Demsnél is kaphatók.
929

Angyal Benedek
DIVERNON, ILL.
POOLROOM- ÉS SZIVARÜZLETE
Kérem a magyar bányásztestvérek pártfogását.
Nemrégiben magam is a bányában dolgoztam, amig szerencsétlenség nem történt velem.
Pontos kiszolgálás.
929

VÁSÁROLJA A
gyógyszereket, festéket, falpapirt, Svera- és Groblewski orvosságokat
Hetherington & Hetherington
Rexall drugüzletében
a Public Square
északnyugati sarkán.
HARRISBURG, ILL.
929

PUSTULJON EL A FÁJDALOM
PAIN-EXPELLER

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York

Borzalmas szerencsétlenség Pennsylvaniában

Napoleon bányász meghalt és özvegye megszökött. — A halottak között tizenkét magyarországi van is ran. — Háborúról borzalmas harcok az életért. — Pár bányász csodálatosan menekült meg. — Sokan annak köszönhetik életüket, hogy ismerik a Safety First szabályait. — A társaság gondatlansága okozta a szerencsétlenséget.

Wilkes Bare, Pa. Borzalmas bányászszerencsétlenség tört kitörött Wilkes Barre, Pa-ban. Kétszázmilen magasra szökött a bánya szája, borzalmasan összeégett halottak, sebesültek feküdtek halmokban, jajgató asszonyok sírása, gyerekek jajveszékelése visszhangzott a levegőben.

A borzalmas esetről alább közöljük a részleteket.

Elindul a halál vonat.

Az East End nevű bányába vonat visul be a Wilkens Barre-ben laki bányászokat. Junius 5-én reggel fél hétkor a vonat lesz itt munkában induló bányászokkal. Ugyanaz a vonat vitt egy egyenvezető black powderral megtöltött kocsit is. A törvény szerint tiltja ugyan világosan, hogy embereket és robbanó anyagot egy vonaton szállítasnak, de ez olyan meg nem írt szabály, amit rendesen követni szoktak, amit a szerencsétlen és a mentők közül is megsebesült több az égő ruháktól. Az áldozatokat a bejárat előtt a fölére fektették, ahol az orvosok és ápolónők azonnal hozzáláttak a megvizsgáláshoz.

Nagy csoportokban jöttek siró, kiabáló asszonyok, gyerekek, férfiak, keresték a munkába ment édes apát, fiut, férjet, testvért. A legtöbbet csak nagy nehezen lehetett felismerni, annyira összevoltak égve.

Csodálatos megmenekülések.

James Kehoe, a brékmen csodálatos módon menekült meg. Mikor látta, hogy a levegő megtelik gázokkal, azonnal elővette a zsebkendőjét, szorosan bekötötte a száját és a gyomrára fekütt. Időközönkint felemelte a fejét, vagy belefektette a vizérbe és lassan elére mászott. Holttestken kellett keresztül vergődnie és épen csakhogy kibirta a bejárat szájig. Ott elájult, de hamar eszméletre hozták és aztán ő mázsa is segített a mentési munkálatoknál.

Többen hasonló módon menekültek meg, sokan pedig a vizéren keresztül csúszva jutottak el a kijáratig.

Nagy halmokban találták meg a halottakat, alig 50-60 lábnyira a bejárattól.

Szigoru vizsgálatot indítanak.

Mr. Seward Button, az állami Bányairoda főnöke vette kezébe a vizsgálatot. Mr. Button azt mondja, hogy ugyan olyan törvény nincs, amely megtiltaná, hogy robbanóanyagokat és munkásokat egy vonaton szállítsanak, de a társaságok rendesen bejszokták tartani ezt az óvatossági szabályt. Dacára annak hogy a törvény ellen nem vétettek, Mr. Button nagy lelkiismeretlenséget és gondatlanságot lát a dologban és nagyon szigoruan fog eljárni azokkal szemben, akik a katasztrófáért felelősek.

Mr. Button-nak gondja lesz rá, hogy egy rendelkezést megtiltsák az összes bányáknak, hogy robbanó anyagot és munkásokat egy vonaton szállítsanak.

Magyarországiak a halottak között

A halálvonatban vagy 140 ember volt összesen. Ezek közül

meghalt	80
eltünt	3
felismerhetetlen	3
megsebesült	50
Összesen	134

tehát mindössze hatan menekültek meg sebesülés nélkül.

A halálvonatat utassi között magyar szerencsére egyetlenegy sem volt, de volt vagy 12 magyarországi származásu tót, leginkább Ugocsa és Máramarosmegyéből. Ezek nevei a következők: Burcha Mihály, Bunza György, Csesnók József, Demcsák István, Hanza György, Kubick György, Kubik Walter, Milcsik Pál, Plachta Mihály, Pononis János, Polinsky József és Poska János. Ezek mind meghaltak. Tudósásunk szerint ezek Magyarországból jöttek Amerikába.

A mentési munkálatoknál a magyarok is résztvettek és különösen nagy buzgalommal és fáradhatatlanul dolgoztak veszélyben levő embertársaik érdekében Sipos András és Sipos Menyhért.

A szomoru eset tanulsága.

A bányászok unalmasnak tartják a Safety First-re vonatkozó cikkeket, sajnálják a fáradtságot a Safety First tanfolyamokra. A Wilkes Barre-i borzalmas példa is mutatja, hogy egy kis hidegvérrel és tudással sokszor az életünket menthetjük meg. Ha Kenoe nem tud semmit a gázokról, ha nem tudja azok hatását és a menekülési lehetőséget, ma ő is a halottak között lenne. Szorgalmával az életét mentette meg.

Minden bányásznak kötelessége ónmaga, embertársai, családja és az ország szempontjából, hogy fejjel és érdeklődéssel dolgozzék. Hogy tudjon valamit mindenről, ami a bányában előfordul, hogy ne sajnálja az időt és fáradtságot, amikor hasznos dolgok tanulásáról van szó.

a Kohányi Tihamér Egylet Fiókjaihoz.

Felkérem az osztályok titkárjait, hogy egy pontosan leirott névsort, szíveskedjenek minél előbb beküldeni az uj titkárnak, melyen a tagok pontos cime is pontosan ki legyen irva, tiszelettel TÓTH KÁLMÁN, titkár, Box 686, Rossiter, Pa.

Betegek figyelmébe ajánljuk

Dr. BACKY GYULA

St. Louisi magyar orvos

Orvosi Klinikáját

1631 S. BROADWAY,

ST. LOUIS, MO.

Telephone, Bell, Sidney 2006.

Páratlan fenlépő betegek kezelése elvállaltatik. 10-12

Benton State Bank

BENTON, ILL.

A legrégibb és legnagyobb bank Franklin Countyba

Meghivjuk önt, hogy látogasson meg bennünket és ismerkedjék meg velünk

W. C. Ludvig,

elnök.

IREDENTA UNGARESE!

Alább közöljük kedves bányászmunkatársunk, Novák Lajos testvér eikkét Magyarországról. Novák testvér csodaszépen, meleg, érző magyar szivvel megirt cikke jajkiáltása minden magyarnak és tudjuk, hogy minden magyar piézről szószorosan zug vissza az elhangzott jajszó: Irredenta Ungarese!

Novák testvérünk egy irót is megszégyenitő könnyedséggel és tehetséggel kezeli a tollat, pedig nappal csáknyt emelget. Hisszük, hogy e magyar bányászok ép oly szivesen és szeretettel fogadják Novák testvér irásait, mint amilyen szivesen és szeretettel fogadjuk öt mi a Magyar Bányászlap kilmunkatársnak és irójának.

Alább minden javitás vagy változás nélkül közöljük Novák testvér cikkét.

SOHA, SOHA!

Igen!... Himlet testvér, soha nem lesz Európában béke, míg magyar földön a napvilág egy elenséget lát! Ne is legyen, ne! Bármilyen kivánatos is a béke, de nem kell, soha nem kell az olyan béke még a kutyának sém, amikor egy egységes magyar nemzet széttagolnak, azzal a számitással, hogy igy majd csak kiapad egészen a magyar vér, mely több mint ezer éve folyik, folyvást mindig másokért, mégpedig azon nemzetekért, akik most azt kiabálják, hogy: feszisd meg! feszitsd meg!.... Jól van: feszitsenek meg bennünket, szeritsenek meg minden magyart az egész világon, hogy ne legyen sehol egy élő, tiltakozó, szomoru magyar sem. Ha ezt megteszik ellenségeink, akkor azonnal alá lesz irva a békeszerződés magyar részről is, mert akkor fogjuk tudni, miszerint a világtörténelemben a magyar nemzetnek a szenvedő Krisztus szerepét kell betölteni. S még azt sem engedik megkérdezni, hogy miért? Hiszen ha van is bününk, de mégis hol van egy nemzet a föld kerekén, mely becsületesebb, jobb szivü volna a magyar nemzetnél? Talán az analfabéta oláh? Talán a komitácsi szerbián? Talán a gyülöletből elvakult csech-szlovák? Nem! Nem! Ezekben az elvakult, mondva vakult állatokban egyáltalán sincs annyi becsület, annyi felebaráti szeretet, mint egy utolsó budapesti csirkefogóban....

Csodálkozhatunk-e, ha akadnak magyar szivek, melyek a borzalmas fájdalomtól meghasadnak és megszünnek dobogni a bőn szeretett földért, s nemzetért. Fa lehet-e ezt nevezni világfelszabaditásnak? Csodálkozhatna-e a világ, ha minden magyar sziv egyszerre meghasadna, és megszünne dobogni a Kárpátok aljáért, a Duna-Tisza közéért? Vajjon csodálkozott volna-e valaki, ha a fiáért aggódó Mária szive megszakad, midőn a keresztre kifeszitsenek egy magyar ember szivének kezébe, lábába? Nem, mert volt ész, legyen az szivnek meghasadni, azt mindenki belátta, és mégsem hasadt meg, nem, mert Máriának meg kellett érni, hogy meggyalázott fia feltámadjon az érte agyagódónak örömére, a kinzóinak pedig örök gyötrelmére.

Azért nem hasad meg a mi szivünk sem.

Mert tudjuk, hogy Námánt azon akasztófára kötöttek fel, melyet ő Mardokheusnak állitott. Igen! Ha a világon senki nem is szól Magyarország mellett, mégis a magyar ember szivének szivére van szemben. De ész legyen az irányitónk, ne a forrón epedő fájós sziv! Majd eljön az idő, mikor tehetünk valamit az igazság érdekében s talán többet, sem mint gondolnók, de addig is hallgatva, tartsuk ébren sziveinkben a mindenkitől gyülölt s mégis dicső fajunk szeretetét.

Nemzetünk szerelmében egyesüljünk mindannyian, egy zászló alá, melyre ez legyen felirva:

IRREDENTA UNGARESE!

A hazáért és igazságért soha nem sajnáltuk a vért. Ezután sem fukarkodunk.

A török szultán ezeket mondá egyszer: — Amey egy isten van az égben, egy a földön is egy uranak kell lenni. — Ezzel pedig azt akarta mondani, hogy: ő lesz az az egyedülj ur! S meg is inditotta borzalmas seregeit Európa fellé Magyarországon keresztül. S ki állta utját a villagot legázni szándékozó török seregnek?

Magyarország!

Ki segitett a magyarnak ebben a nagy munkában?

Senki! Csak az igazságos isten!

S bányászok cselekedett igy a magyar? Ahányszor Európát vészély fenyegette tatár, török, a pogány részről.

S mit kapott mindezekért a magyar nemzet?

Semmit! Csak tövis koronát!

S most kihuzzák alóla a tulajdon vérével megszentelt vezérnek rögöt, mégis pedig azok, kiket testvérének fogadott a jószivü magyar nemzet.

De bármily aggasztó nemzetünk ügye, még sincs okunk kétségbe esni. Mert meg áll a csillagos ég! Még van biró a felhők mögött, még az igazságos istennek a napja süt, még az éji sötétben a csillagok ragyogva biztatnak uj reményre bennünket, mig tavasszal zöldel reményt ébresztően a mező, erdő, s minden, minden teremtett lény, állat, növény betölti hiven istentől kapott hivatását. Szóval a természet rendje még nem bomlott fel. Nem... Hogy az áramutatót előbbre toljuk egy számmal, az semmi, a nap azért egy másodperccel nem kel fel hamarabb. Hogy a magyar nemzet hálátlos illetlett megesigáltik Párisban, azért a magyar nemzet egy másodperccel sem pusztultult el hamarább, mint ahogy az isten akarja. S ha ő ugy akarja, ahogy Párisban elhatároztik, akkor hiába minden tiltakozás: elpusztulunk!... Ha pedig isten nem akarja a magyar végpusztulását, akkor hiába a vilő összeskövése ellenünk, nem pusztíthatnak ki bennünket. Akkor a magyarnak élni kell, bárhogyan fog az fájni a cseheknek, románoknak, szerbeknek....

Ha pedig meg kell halnunk, — hát, meghalunk! Hisz "oldalt már nem fáj semmi, óh mily jó lesz, megpihenni"!... De amig élünk, addig Himler testvér lehetőleg mindig Magyarország koporsójáról ijon vezérciket, mert az Ő lelke tartja ébren 50 ezer amerikai magyar bányászban az érzést, a szivet, amely nemzetünket nem szünik meg dobogni, soha, soha!....

Novák Lajos.

Elizabeth, Pa.

Magyar bányászok!

Évek óta vezetek vagyok. Évek óta megfáltak ki bennetenek. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.

Ha bármire van szükségetek, gyertek hozzám.

Dr. W. F. McCoy

FOGORVOS

Matewan, W. Va.

304

Készitsen sört a lakásán

Igyon valódi hahn sört, "Victoria" sörkivonatot kapható lövöldé. Ez a legjobb kisüzemi és otthonban sörfőzésre szóva is magyar nyelvű utasitás szerint könnyű sört lehet ezzel az igazi ízű és szagu sört. Egy üveg "Victoria" kivonat ára $2.00. Vagyis egy kivonat ára $2.00 és ennyi élvezetünk ezen az ital ára. Ezen az italon kivül van egy más kivonat is, melyet a szomszédaival megosztunk. Küldje be levelét a pénzt a megrendelésel és postaköltséget hozza a kivonatot.

VICTORIA SUPPLY CO.

662 Morton Bldg. New York, N.Y.

A Református Egyesület viszontbiztositása

Az Amerikai Magyar Református Egyesület követni akarja a Verhovayak példáját és viszontbiztositás felett tárgyal a biztositó-társaságokkal.

A Vezértestület el is rendelte már a szavazást egy szerződésterv felett, amelyet a The National Service Life Society társaságnál kötnének, ha azt a tagok jóváfogják hagyni.

Az amerikai magyarság általában nem idegenkedik a viszontbiztositástól, de a Református Szövetség tagjai ugy látszik nincsenek a szerződés-tervvel megelégedve.

A tervezett szerint ugyanis a biztositó társaság évenként minden tag után három dollárt visszafizetne a kösponti pénztárba. A tagoknak az a véleménye, hogy ehelyett a három dolláros visszafizetés helyett inkább leszállithatnák ennyivel az idősebb tagok fizetési kötelezettségét.

A Magyar Bányászlap nem foglalkozott behatóbban a tervezettel, s igy nem a tap, hanem egy előfizetőnk véleményét fejezik ki az alábbi sorok, amelyek azonban — tudomásunk szerint — teljesen fedik a többi tagok véleményét is.

Kedves szerkesztőség.

Mellékelten küldöm az Amerikai Református Szövetség tisztikárteltét a napokban kibocsájtott levelezőjét.

Nagyon sok megjegyezni valóm van, mint régi tagnak nékem is, a furcsa szerződésre, de a legfőbb megjegyzésem az, hogy a Szövetségnek visszafizetendő 3 dollár koponya díjat miért akarja a Református Szövetség, ha a biztositó társasággal akarnak bennünket biztositani? Vagy pedig, ha már azzal kell bennünket biztositani, miért nem dolgozták ki a fizetési feltételeket ugyhogy az elviselhető lett volna öreg tagjainknak, bár ha el is kellett volna nekik ennék a 3 dollár koponya díjtól.

A tény az, hogy az üzletből alig ha lesz valami, mert ha annak be kell következnie, hogy ilyi módon kell biztositani a tagoknak magukat, akkor csak helyesebben tennék mindazok, akiknek még van alkalmuk erős alapon működő életbiztositó társaságokná biztositani családjukat, mert világosan mutatja a mult, hogy mennyire csalatkoztak a Szövetség régi tagjai, akiknek minden harmadik-negyedik évben emelték a befizetési díjukat, annyira hogy ma már kénytelenek fizetni azt, mert nem birják az uj táblán szerint fizetni azokat. Ha ezek a bizonyos tagok ugyanakkor, mikor itten kezdtek, egy erős alapon és üzleti szellemmel működő biztositó társaságnál biztositották volna magukat, természetesen az akkori alacsony befizetési díjakat kellene nekik most is fizetniök, mig itten már háromszor is volt emelve a befizetési rátájuk és mostan talán utálnja megkapnák a végemellést, amiről azután végre nyöghetnének. De ha már mégis biztositanunk kell magunkat, miért nem választott a Református Egyesület egy olyan biztositó társaságot, akinél nem lennének a további kivetések és emelések kitéve. Tudomásom szerint a National Service Life Society épen olyan kivetéses biztositás, mint maga a Református Szövetség, mindegy tehát akkor akár a Református Szövetség vesse ki a reánk eső terhet, akár pedig a National Service Life Society, mert magától értetődik, hogy ha nem bir fizetni az uj biztositás, annak szabályai szerint kivetést rendelhetnek el.

SZABADALMAKAT vizsgáltatok ingyen és kérjétek az ügyünkben.

HERZOG ZSIGMOND

116 Nassau St., New York, N. Y.

Az Szabadalmak szabadalmi hivatalban Washington szabadalmi ügyekben a legnagyobb Ex. Münzgarten vezető szabadalmi ügyvéd. Ír és szóban vagy levélben Hon. Ass. Szmuel Gompers és Subway ellenőrök tisztviselő.

Egy testvér kérése

Én Detrik József Zemplén megye, Pliszkaj illetőségű szegény szerencsétlen nyomorék magyar hittestvérünk, aki munka közben oly szerencsétlenül jártam és nyomorék lettem, hogy összetört a félliábam és csak hónajmankó segitségével tudok járni, összetört a fejem, mely miatt elvesztettem mind a két szemem világát s e miatt nem hogy munkára képes volnék, de egyik piézről a másikra sem vagyok képes járni. Ezen átok és szerencsétlenség miatt a legalázatosabban esedezve kérem méltóztassanak szives lenni becsös pártfogásokba venni és a magyérdemi kisiskolára a legkövetelebbi ünnep alkalmával az intentiszatelet végzésével tesszék kihirdetni a kegyes és jószivü hittestvérek között, hogy legyenek szivesek engem megszeniteni a jó isten nevében, mint egy elhagyatott szegény, nyomorult világtalant, a miért előre is köszönetet mondok. A mi összegyülik tesszék elküldeni az alulirt cimre és ezzel a jó istentől jó egészséget kérve, mindnyájukra, maradok magyar testvéri szeretettel

Detrik József.

Box 547, Brownsville, Pa.

BIZONYLAT.

Alulirott ezennel hitelesen igazolom, miszerint a fenti állitások a valóságnak minden tekintetben megfelelnek, miért is e mostoha sorsra futott atyánkfia ügyét a könyörülő szivek munkás szeretettelen ajánlom.

Kelt Brownsville, Pa. 1919 április 8.

Székely Sándor (s. k.)

Ref. lelkész.

Felhivjuk testvéreink figyelmét a fenti levélre és kérjük, hogy segitsék hajba jutott szegény magyar testvérünket. A Magyar Bányászlap a mai napon 5 dollárt küldött Detrik testvér cimére. Adományokat egyenesen Detrik József cimére tesszék küldeni. Ha a neveket beküldik hozzánk, szivesen irjuk meg az adakozásokat a lapban.

DIVATOS

kalapot, ruhát, kabátot, szoknyát, bluzt stb. a legolcsóbb áron szerezhet be nálam.

Ezen hirdetés ellenében 10% engedményben részesül.

Elizabeth Crain

Christopher, Ill.

Zvara August házában.

Chistopher State Bank

Christopher, Ill.

A mult esztendőben megkötött szerződés kötéséinek köszönhetőleg megbizhatóságunknak és pontosságunknak köszönhető.

Hatalmas összegek fizettünk betevőinknek kamatok fejében.

Helyezze el pénzét nálunk tőke és szép kamatot fog kapni, annyival pedig meg van pénze mentve a bankban!

Chas. L. Pike, Cashier (321)

Boyd Thimming Furniture Co.

Kényelmes vagy elszakitszatok miatt vesztünk de cikkünk inkább, bútorok, gramaphonok, szőnyegek, stb.

A National Bankról ismerve.

Christopher, Ill.

321

MAGYAR BÁNYÁSZLAP
(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
75 East 10th Street, New York
Telephone: Stuyvesant 962

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő
HIMLER MÁRTON

Editor
MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:
Egyesült Államokban 1 évre $2.00
Külföldre $2.50

Subscription Rates:
In the United States $2.00
Abroad $2.50

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Published by MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

A béketárgyalások eseményei

Dacára Clemenceau miniszter ellenzésének, most egészen biztosra vehető, hogy a békefeltételeket bizonyos mértékig megváltoztatják. Bleinte ugyan a franciák hallani sem akartak erről, de Lloyd George angol miniszterelnök a leghatározottabban a feltételek megváltoztatását kívánta, miután Angolországban egyre többen és többen hangoztatták ennek szükségességét.

Egész héten át egymást kergették a homlokegyenest ellentétes hiradások és biztosat még ma sem lehet tudni. Alighanem valami megegyezés jön majd létre az angolok és franciák között oly módon, hogy az eredeti békeszerződést változatlanul meghagyják ugyan, de a változtatásokat külön szakaszokban fogják majd hozzáfűzni.

A németek még mindig azt hangoztatják, hogy nem irják alá a békeszerződést jelenlegi formájában, mert az igy teljesen elfogadhatatlan. Különösen két pontot kifogásolnak. Az első az, hogy nem állapitották meg egy határozott összegben a fizetendő kártérítést, a második pedig az, hogy tulnyomóan németek lakta területeket adnak át Lengyelországnak.

Válaszukban a német követek kijelentik, hogy 25 milliárd dollár kártérítést hajlandók fizetni. Több mint bizonyos, hogy ebben a pontban engedni fognak a szövetséges országok és a végleges válaszban tudatni fogják a németekkel, hogy mennyit kell fizetniök. Hir szerint éppen a kétszeresét követelik annak, amit a németek felkináltak, vagyis 50 milliárd dollárt, de ez a hir még nines megerősítve.

A sziléziai területeken, melyeket az eredeti bérszerződés Lengyelországnak igért meg, a németek népszavazás elrendelését kérték maga a lakosság jövője érdekében. Ezt a kérelmet is teljesíteni fogják és nemsokára megtartják majd a vitás területeken a népszavazást.

MIKOR ADJÁK ÁT A NÉMETEKNEK A VÉGLEGES VÁLASZT.

A legutóbb érkezett hiradások szerint a szövetséges államok békeküldöttei fokozott erővel dolgoznak a végleges válasz elkészítésén. Körülbelül junius 12-14-ike körül fogják azt a német követ megkapni. A válasz átadása alkalmával arról is értesiteni fogják gróf Rantzaut, a német békekövetek vezetőjét, hogy tovább vitatkozni nem lehet és 5--6 napon belül a németeknek felelniök kell. A válasz csak igen vagy nem lehet. Tekintettel arra, hogy sok tekintetben engedékenységet tanusitottak a szövetséges hatalmak a németekkel szemben, ezzel lehetővé tették azt, hogy a békeszerződést minden kertelés nélkül aláirhassák.

A NEMZETEK LIGÁJA.

A németek válaszukban azt is követelik, hogy azonnal a békeszerződés aláirása után vegyék be őket a Nemzetek Ligájába és részesitsék ugyanolyan jogokban, mint a többi nemzeteket. Anglia már hajlandó is erre, de a franciák ellene vannak. Itt is valami megoldás félét fognak tehát keresni és tekintettel arra, hogy Németország majdnem teljesen leszerelt hádseregét, még abban az esetben is megfelelő védelemben fogják részesiteni Németországot, ha nem veszik be azonnal a tagok sorába.

AZ OSZTRÁK BÉKETARGYALÁSOK.

Dr. Renner osztrák kancellár már visszaérkezett St. Germainbe, miután előzetesen a késhez vett feltételekkel együtt elutazott, hogy az osztrák kormány tagjaival tárgyalásokat folytasson. Az osztrák kormány tulszigorunknak tartja a békefeltételeket és nem igen akarja azokat elfogadni. Maga az osztrák nép jóformán tudomást sem vesz arról, hogy a békéről tárgyalnak és nem annyira országok jelenlegi helyzete érdekli őket, mint inkább jövője. Egyre gyakrabban hallatszik az a kijelentés, hogy Ausztria nem élhet meg a saját lábán és feltétlenül Németországhoz kell csatlakoznia.

TÖRÖKORSZÁG BÉKEKÜLDTTEI.

Konstantinápolyból érkezett jelentések szerint a török kormány is kinevezte már béke küldöttét. A küldöttség mindössze három tagból áll Damap Ferid Pasha vezetése alatt, aki jelenleg Törökország miniszere.

UJABB CSATÁK MAGYARORSZÁG FÖLDJÉN.

Magyarország sok vérrel áztatott földjén ujabb csaták dúlnak. Felsőmagyarországon véres és ádáz ütközetek vivtak vivtak meg a megszálló cseh csapatokkal a magyar kormány csapatai. Felső-Magyarország nagy része már a magyar csapatok kezén van és a legutóbb érkezett jelentések szerint Pozsonyt kiürítették a csehek és Kassát két napig tartott véres és ádáz harc után bevették a magyar kormány csapatai.

Itt volna a nagy világháboru vége, de a szegény, sokat szenvedett Magyarország csak nem tud megnyugodni és se vége, se hossza be nem látható a nagy vérontásnak.

Ugy látszik, az elmult héten szárnyra kelt hir, hogy az aradi ellenkormány Sándor szerb királyfinak ajánlotta fel a magyar koronát, nem igaz. Hála az égnek, hogy igy van. Hosszu ezer esztendőn keresztül a különböző családokból származó, nagyrészt idegen koronás királyok uralkodása alatt szegény Magyarország élete a vértanusság, szenvedés és nyomoruság állandó láncolata olt. A magyar nemzet jövőjét mérgezték meg azok,akik maguk a királyság visszaállitását akarják és ismét egy idegen, a magyar népet nem ismerő uralkodó családot kezére akarják játszani a legyengült, vérét vesztett, pusztuló félben lévő boldogtalan országot.

LEHET PÉNZT KÜLDENI
Erdély megszállott részeibe.

Az amerikai hatóságok engedélye megnyitotta a segités utját Erdély sokat szenvedett népei részére.

TELJES FELELŐSSÉG MELLETT

elfogad pénzküldemények Erdély megszállott részeibe, a következő vármegyékbe: Aiódtehér, Arad, Besztercze, Bihar, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Krassó-szörény, Máramaros, Marostorda, Nagykküküllő, Szilágy, Szolnok-doboka, Szeben, Temes, Torda-aranyos, Udvarhely és a honám átutalás céljából kifizetett dollárokat a megállapitott pénznemben a elmenttnek kifizetem.

A pénzt, amit az óhazába kiván küldeni, az óhazai czimmel együtt küldje be hozzám és én azt

TELJES FELELŐSSÉG MELLETT

továbbitani fogom.

Minden pénzkiküldésben, ha pontos elintézést és teljes megbizható felvilágositást akar, irjon azonnal erre a czimre:

KISS EMIL bankár
133 SECOND AVE., NEW YORK
ALAPITVA 1898-BAN.

A Himler Coal Co. részvényeseihez!

Ha csak lehet, tessék eljönni JUNIUS 14-én tartandó évi rendes közgyülésünkre.

Ha nem jöhetne el, akkor vágja ki az alábbi szelvényt, irja bele, hogy kit biz meg az Ön képviseletével, irjá alá és küldje be hozzánk.

Képviselettel megbizhat minden részvényesünket, aki a gyülésen jelen lesz.

Közbüljük a jelenleg Himleren tartózkodó részvényesek névsorát, hogy esetleg azok közül biztosan meg valakit a képviselettel.

Himler Márton, Láng Jenő, Hanczinger Lajos, Varga Mihály, Jónás András, Purzás Sándor, Frraytak János, Frraytak József, Demjén Ferenc, Károlyi János, Fazekas Lajos, Dobos István, Szigeti József, Kish Ferenc, Fekete János, Tókéczky Ferenc, Róka Frigyes, Bakó János, Lázár László, Pócsik István, Witányi Sándor, Frytak István és Fraytak Ferenc.

Alulirott .....ezennel kinevezem és felhatalmazom .....Himler, W. Va. lakost törvényes megbizottammá, hogy nevemben és helyettem 1919 junius 14-én az iskola helyiségében tartandó részvényesek gyülésén megjelenjen és akkor és ott azokat a szavazatokat, amelyekre én, mint a társaság részvényese jogositva vagyok, helyettem leadja és ezennel beleegyezek mindenben és megerősitek mindent, amit a fentnevezett meghatalmazott ott helyettem tenni fog.

Melynek hitelénül szolgaljon sajátkezü aláirásom.

Kelt 1919 .....hónap.....napján.

.....
(aláirás.)

I,.....hereby make, constitute and appoint .....
of Himler, W. Va. my lawful proxy and attorney for me and in my name, place and stead, to appear at a meeting of the stockholders of the Himler Coal Company to be held at the Schoolhouse of said Company at Himler, Mingo County, West Virginia, on the 14th day of June, 1919 and then and there to cast the number of wotes which I, as holder of stock is said Company, would be entitled to vote if present, hereby ratifying and confirming all that said proxy or attorney shall do in the premises.

Witness my hand and seal this the.....day of.....1919.

.....(Seal)

ÖT MILLIÓ EMBER

készül Európába. Még burdon sem látják szivesen, ha nincs egy jókepü trankja, hogy indulna el tehát ilyen hosszu utra anélkül, hogy vesse egyet.

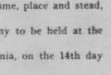

Ezen remekbe készült, erős, réjszántos, lakéses, igazi amerikai utazó láda

Csak $15.00

A nagy kereslet miatt a trankok ára meg fog dráginá és nehány hét multa hasonló trankért 25 dollárt fognak kérni.

Nekünk 3000 ilyen és hasonló trankunk van raktáron, mig a készlet tart, fenti árért megkaphatja.

Küldje a pénzt ajánlott levélben vagy money orderrel azonnal, Siessen rendelni egyet.

TRUNK SALES Co.
63 W. 117 Street,
NEW YORK, N. Y.

Figyelem bányászok!

Bankunk az egyedüli bank a Buffalo Creek-en.

Igazgatóságunk tagjai a környékbeli bányatulajdonosok. Ahol csak az elkelő, gazdag emberek tartják a pénzüket, oda önök is betehetik.

Ne adják pénzüket mindenféle meghitalanitalan futóvigécekne, hanem adják be hozzánk, egy erős, megbizható bankba.

THE LOGAN COUNTY BANK
LUNDALE, W. VA.
F. P. CHAMBERS, pénztárnok
(305)

Offenziva készül a magyarok ellen

Az elmult héten több oldalról figyelmeztettek bennünket vidéki barátaink, hogy ugylátszik egy alaposan előkészitett hadjárat készül a magyarok ellen. Különböző részvényekkel, telekajánlatokkal felszerelve árasztják el a magyar vidéket, mert ugylátszik a hiénák is tudják, hogy a magyar talán még a maga karán sem tanul.

Most ujabban az olajspekuláció jött nagy divatba. Minden magyar vidéken járkál egy pár megzesszaju olajrészvény ügynök jól betanult mesével, annnek a vége: "hirtelen meggazdagodás, minek dolgozzon, mikor egy pár ér multva az olajrészvényekből könnyen megélhet" és azután gyerünk csak elő a pénzekkel.

Számtalan esetben tapasztalhatták a magyar bányászok, hogy az olajrészvényspekulációk legnagyobb része szélhámosság. Arra jó, hogy egy pár hiéna meggazdagodjék, nem létező olajforrások részvényeit adják el, mert hiszen senki nem gondolják a magyar bányászok, hogy az igazi, milliókat érő olajtartalmu földek részvényeivel pedlirozni kell a magyarok között. Van még elég milliomos Amerikában, akik minden jó olajföldre ráteszik a kezüket, nem fogják azt magyar bányászoknak kinálgatni.

Valami autoposter-vállalat részvényeivel is házalnak nagyban, olyan urak, akiket regebbi szereplésük után jól ismer az amerikai magyarság. Ujra a piacon vannak a Telefon-hirmondó részvények korábbi ügynökei, mert azt hiszik, hogy a magyarok már elfelejtették azt a sok pénzt, amit a telefonhirmondóval kapcsolatban siratbatnak.

Számtalanszor figyelmeztettük a bányászokat, hogy vigyázzanak, hogy kinek adják a pénzüket.

Senki se vegyen telket, ha azt nem ismeri és nem tudja meg előbb egy banktól, hogy mennyi kölcsönt adnának a telekre. Olajrészvényeket egyáltalában senki se vegyen, mert jó olajföldek részvényeit nem kinálnák a magyaroknak.

Vigyázzanak a magyar bányászok, hogy kinek adják a pénzüket. Ne hagyják magukat elszédíteni aranyhegyekel igérő mesével, csakis olyan emberben bizanak meg, akit jól ismernek és akiről tudják, hogy becsületesen, megbizhatóan dolgozik, és nem fogja elcsapni a kezére bizott pénzeket.

Kérjük testvéreinket, hogy akik már tudják, hogy valamilyen szélhámos vállalatnak estek áldozatul, tudassák ezt velünk. Tudassák a cég nevét, az eladó ügynököt és egyben azt is irják meg, hogy kért-e az ügynök Liberty Bondot a részvények helyett, vagy adtak-e neki Liberty Bondot. Mi a panaszokat Joseph Hartiganhoz fogjuk továbbitani, akiről egyik korábbi számunkban is megirtuk, hogy a magyarok barátja. Mr. Hartigan a panaszok beérkezte után találni fog módot arra, hogy utját vágja a szélhámosok garázdálkodásainak.

West Virginiában megint boldogitják a magyarságot a telekhiénák. Ugylátszik, hogy amig csak egy centet is fognak ezek az urak érzeni a mi magyar bányászainkná, addig mindig ujabb és ujabb hiénák fognak a nyakukra járni. Most azonban egy ujabb móddal próbálkoznak meg. Tudomásunkra jutott ugyanis, hogy Gary, W. Va.-ban operálnak most bizonyos Pennsylvania illetlenbeli magyar urak és ajánlják kitünő jóhnstowni lotjaikat.

Meddig fog még a mi magyarságunk felülni a léthiének mindenféle fogásainak. Mikor fogják már végre belátni, hogy ha azok a bizonyos lottok érnének valamit, akkor elegendő vevőt találnának rájuk ott helyben, ahol vannak. És miért kell mindig a mi magyarjainkat boldogitani ezekkel a nagyszerü birtok vagylot vételekkel.

Ova intjük a magyarságot, hogy mielőtt vásárolnak valamit, nézzék meg hová tesznk a pénzüket, mert keservesen dolgozik azokért a dollárokért a bizony nagyon könnyen fogy el attól a pénz ha tőbbhiénákkal kezdenek üzletet csinálni.

A legjobban azon csodálkozunk, hogy a United States Coal Co. managerje megengedi, — a mi alig hihető, sőt a lelkésze illőlag támogatja a telek ügynökök garázdálkodását.

AZ IPARISKOLÁK SZÜKSÉGESSÉGE.

A német gyárosok már évek óta fentartanak ipariskolákat a munkásaik számára. Egy uj alkalmazottnál megállapitják, hogy milyen munkára a legalkalmasabb és aszerint képezik ki. Ebből kifolyólag a német munkásnak van a legnagyobb gyártó képessége. Angol és francia munkaadók nem tordktók az iparos képességének fejlesztésével, nem is adtak munkásaiknak szakszerü kiképzést, amig a háboru nem kényszeritette rá őket. Franciaországban minden gyáros, aki háborus cikkeket gyártott és legalább 300 munkást alkalmazott ipariskolát kellett, hogy létesitsen. Az angolok követve a franciák példáját szintén sok ipariskolát nyitottak.

Az Egyesült Államokban a munkaadók most látják szükségességét annak, hogy munkásaikból iparosokat képezzenek, mert az Európával való versenygés napról-napra növekszik és máskülönben nem tudnák az iparilag képzett külföldel a versenyt kiállani.

Amerika négyszázezer munkaadója közül csak három vagy négyszáz gondolkozott komolyan az ipariskolák szükségességéről és az iparügyi osztály is csak most kezdi tanulmány tárgyává tenni a létező ipariskolákat. Az Egyesült Államok iparügyi osztálya a már szerzett tapasztalatok alapján irányitani és segitni fogja a gyárosokat.

Ezen iskolák a munkaadó vezetése alatt állanak és a tanulókat is ők veszik fel. A tanulók nem fizetnek tandijat. Az iskolák a gyárnak egy részét képezik és a gyári üzemhez szükséges gépekkel vannak ellátva. Ezen gépeken gyakorolnak a munkások és lesznek munkásokból iparoszólká képezve.

AZ INTERNÁLT MAGYAROK SEGÉLYEZÉSE.

A Fort Oglethorpe-ban, Georgia, internált magyar állampolgrok segélyezésére a mai napig a következő adományok érkeztek be az Amerikai Magyar Segélyezési pénztárnokához:

Az "Amerikai Magyarság" szerkesztősége utján A. P. New York, N. Y. $5.00; Dr. Winter Arthur, Cleveland, O. $5.00; Prvány Jenő, Cleveland, O. $5.00; Dr. Baracs Henrik, Cleveland, O. $5.00; Dr. Földes Dezső, Cleveland, O. $5.00; Varga Hugó, $5.00; Bokor Jenő, Celveland, O. $10.00; Dr. Sándor A., Houston, Tex. $2.00; Wertheim L. W. 46 Hillboro, N. C. kapott tojásokat befolyt $3.00; Dr. Gerster Árpád, New York, N. Y. $5.00; Fülöpp Böhm Károly, Buffalo, N. Y. $10.00; Ulmer S. Cleveland, O. $20.00; Kundtz Tivadar, Cleveland, O. $20.00; Dr. Csernak Endre, Cleveland, O. $10.00. Összesen $110.00, amely összeget mint távirattilag a fogolytábor parancsnokához küldtük az internált magyar állampolgárok kösött való szétosztás végett.

Az Ég áldása legyen a szives adakozókon.

Cleveland O. 1919 junius 7.

Prvány Jenő,
Az A. M. Sz. titkára.

Friss virágok a „babérkoszoruba.

Kívánom, hogy azzal a hires Németh céggel elbánhasson, úgy ahogy megérdemlik.

Way Joseph,
Omar, W. Va.

Sok szerencsét a Németh perben, hogy letörjön a hatalmuk a bankároknak.

Seaman Mihály,
Fort Branch, W Va.

Az .....Németh cég, John Németh, akinek olyan magyarokkal áll az office, aki csak akkor magyar, amikor ..... a tisztra magyart, mikor elfordul tőle, akkor kineveti a magyarokat, hiszen mindenki emlékezik rá, hogy amikor kitört a háboru, John Németh még későbben szállította le az árakat, mint a többi bankár, gondolni lehet, káryha nem ..... volna sok szegény magyar munkásember, nem lehetett volna ugy megszerzi, dagodni Himler ur, tessék kitartani, és mihelyt arra kerül a sor, azt hiszem, hogy minden magyar amber nem fog elfeledjetni, és a magam részéről ahogy a sors kivánja, hozzá fogok járulni.

Lehotay János,
McVeigh, Ky.

Nagyon sajnálom, hogy az a ..... Német Jánossal megcsyúlt a bányászok baja, no, de nem baj, az az isten, ki fogja deriteni az igazságot, csak bizzunk benne továbbra is.

Ladocsi Lőrinc,
Kulpmont, Pa.

Itt igen szeretik potyán olvasni a lapot, nem gondolják, hogy az egész államban ez az egy ujság van, amelyik igazán csak a munkásoké, aki az igaz ügynek mintyit dolgozik, mint Himler Márton, és akinek igaz szaváért tízezer dollárt szeretnének a ..... bankárok zsebre tenni. Megérdemli, hogy minden munkás, ha csak tehetsége van, ingyen, hatem fizetésért olvassa.

Molnár Albert,
Grady, Ky.

Öst is ki fogom segiteni pár sok zdollárral, hogy ha szükége van rá, hogy nyerje meg a pert a magyarok ..... Németh-tel az volt már ó régen. Jó szerencsét.

Miller Ferenc,
Worden, Ill.

Babérkoszoru Németh Jánosnak, megérdemli, én i shozzájárulok. Nekem is volt vele egy esetem.....És hogy a Magyár Bányászlap szerkesztő Himler Márton már nem türhette az ő ..... tudomásul adta a lapjában a közönségnek a ——t, még 5 évt feljebb, még pedig tízezer dollár kártérítést követtel. Követeléseihez én is hozzászülok, adjon neki a sors elégtételt, a törvény ne engedje az ő .....megérdemelné ..... pártfogását is, ha ő nem nézi ezt a sok szegény magyart, akik őt pártolták, tehát jöt nem érdemel. Himler Márton testvérek kivánom a Mindenhatótól, legyen szerencsétje, mután igazsággal él. Nekel dolgainhoz én is partolom, én most nem vagyok bányász, csak szegény napszámos a contoni United Alloy Steel Corporationál, csak legyen tülelemnél a kitartáshoz, az igazságnak nem szabad megbukni, akkor vége van a világnak.

Kubinyi József,
E. Canton, O.

Ne tessék haragudni és engedelmet kérek, hogy egy pár sor irásommal botránkoztatom, de nár nem birom szón nélkül lenni azt a Németh-féle harcot, mint Himler ur az egész amerikai magyarság érdekeben felvett. Ő már 4 éve figyelemmel olvassa a lapot és bizonyosan van réla, hogy nagyon sok érdekes dolgokkal volt szolgálatára az összes amerikai magyarságnak, míg a többi ujságok tévutra vezetik az emberet, Ő meg az igaz uton haladt lassan előre és most az igaz uton rátalált az összes amerikai magyarság .....re.

Es most tihozzátok szólok, tisztelt magyar testvéreim. Nehagyjuk ezt az igaz embert elveszni, mert a magyar közmondás azt mondja, meghalt Mátyás király, oda az igazság. Es most ne hagyjuk Himler Márton, sokrakoznunk a rázoltja alá és gyüjtsünk tőszz egy kis összeget, hogy egy igazságos kardot vásárolhasson és hogy azzal Németh János fejére sujthasson, égy ugy, mint Mátyás király sujtott a török és osztrák fejére, ép ugy kell a Németh cég fejére.

Kedves magyar testvéreim, fecsszitsük ki erőket és nyissuk meg erszényünket, én mint szegény családos gyári munkás, ami tőlem telhető szolgálatára állok az amerikai magyarság érdekében harcoló Himler urnak, és tisztelt Himler ur, mihelyt szorul a harc, tessék azonnal tudatni, mert az igaz embernek a becsületes emberek szolgálatára állanak.

Polgár Antal,
So. Bend, Ind.

Kérem a jó isten, hogy a szerkesztő ur bitolja meg azt a legnagyob bmagyarok N.....ját, Németh urat, mint a magyarok gyászbankárját. Nem kivánok neki semmit, ez elég lesz neki

Kish József.

A Bányászlapból felháborodva olvasom, hogy Németh János és ügyvédei csekély 100,000 dollárt követelnek a szerkesztőnktől, mivel nem hagyta őket a magyarság ..... ni és ezért pert akasztottak a szerkesztőnk nyakába, hogy valahogyan kárpótolva legyenek a vesztességért, amely érte őket. Mert ha a mi lapunk is szemet hunyt volna, ugy, mint a többi ujságkiadók, akkor ma már Németh János és az a csehtársa bizony vittek volna végbe olyan .....t, amilyen csak kikerül tőlük a maguk javára. Tisztelt Himler ur, én is azt kérdem, amit már többen kértek, hogy hol vannak a mi nagy napilapjaink, amelyek dicsekednek, hogy hány példányban jelennek meg, épen önekik kellene az ügyet az ujságirejtettségükről szellőztetni Fogva, vagy tán önekik nem baj, ha a tisztelt bankár urak ..... ák az olvasóikat, mert ..... De ne féljen Mr. Himler, ha ők agyonhallgatják is az igazságot, a magyar bányászok Ön megett állanak, nem csak erkölcsileg, de anyagilag is, előre hát Mr. Himler, a megkezdett utón, az igazság napját nem birják elhomálság napját nem birják elhomálgyositani Németh János százezrei, de igaz, ugye Mr. Himler, hogy ha tisztelt Schenk Károly sem tagadja, meg az óhazai hontifátrsait, azok ugy Magyarországot akarják tönkre siláinytani, ő meg a mi lapunkat. De azt mondja a magyar közmondás: jón még a kutyára dér. A kötöttgeknél én is oft leszek tehetségem szerint.

Takács József,
Divernon, Ill.

Nekem mióta a lap a nyomda alól kikerült, járt mindjárt, de nem is pártolok el tőle, amig bírom fizetni, mert szerkesztő ur és nem sok iskolát jártam ki és bensőleg jobban érzem a Bányászlap iránt való hűséget, mintthogy azt levélben ki tudom fejezni, de figyelemmel kisérem a Németh János igazságtalan perjt az ujságból, mindenkor szívesen küldök 5 dollárt a perkölttségre, mert Himler ur most is érünk küzd, magyar bányászokért, amiért felvitágosit mindnyájunkat, hogy ya 6 dollár helyébe ne fizessünk 10-et, amit mindnyájunk nagy köszönettel vehetünk Himler urtól.

Vince Zsigmond,
McWhorter, W. Va.

A John Németh-féle ügy felől csak annyit irok, hogy 1914-ben, a háboru kitörése után, amikor Németh János is igen kürtölte a világba, hogy most segitsetek magyarok a szülőhazátokon és hozzátartozóitokon, vagyis pénzt küldöjetek haza. Akkor küldtem én is 140 dollárt, és másnap más az ujságok hirdették, hogy 17 dollárt ér 100 korona, hát én irtam neki, Németh Jánosnak, hogy azt a fennmaradt 24 adja az én nevemben az özvegyek és árvák javára és a nyugtát küldje el nekem. Küldött is 5 levelet és szépen szerényen meg is irta nekem, hogy 5 kivételt nem tehet, hogy ő valakinek visszaküldje a pénzét vagy nyugtát küldjön nekem. Azóta se levelet, se pénzt nem küldtem hozzá, mert láttam, hogy szurkosabb a keze a csizmaliákénál, hogy amit megfoghat egyszer, el nem bocsátja. Ő igen nagy hazafias barátja volt a magyaroknak, alatttomban pedig ..... a pénzét, mint a ..... No, Németh, most eltaláltad, nem gondoltad, hogy kikkel lesz dolgod.

Gaál Antal,
Vivian, W. Va.

A lapból veszem tudomásul, hogy a Németh János cégje perben van Himlerr urral, amiért az igazságot hirdeti a lapban, azért kérve kérem Himler ur legyen erős és kitartó az ügyben és győzzük le azt az éhes bandát, ... Magam is megvagyok győződve, milyen a Németh János bankja, most nem régen voltam New Yorkba és bementem a bankjába, hogy a régi dolgaimat rendezzem vele, de hát arról még hallani sem akart, hanem ahelyett többszörösen azt hangoztatt, hogy én akarok-e pénzt betenni a bankjába, mert neki csak betét kellene, de én neki csak betét lehetne a Németh János bankjába soha nem teszek és még ..... Szivemből kivánom, hogy Himler ur legyen a győztes és kitartó. Isten áldása továbbra is.

Szaniszló Flórián,
Stone, Ky.

Mindezideig hallgattam és figyelemmel olvastam a bányászok lapját, de az a kérésem, amit a szeretett szerkesztőnkkel akar az ..... müvelni és még hozzá egyetlen kedves lapunkat, a bányászok lapját akarja ..... mert megirja az igazat. Ez kényszerit engem arra, hogy nyilatkozzam én, mint az Egyesült Államokhoz hű magyar származású bevándorló.

Emlékszem, de nagyon emlékszem arra a mosolygó derüs szép szem arra a mosolygó derüs szép szemre, amelyen a Bányászlap megszületett. Szime erősen dobogott az örömtől, és biztam, hogy ezen ujszülött lap lesz a bányászok igaz lapja, és a magyar bányászok védő hástyája. De nem csalódtam, mert ugy van, ami lapunk és szerkesztője bellen, de igaz, ugye Mr. Himler, hogy ha tisztelt Schenk Károly sem tagadja, meg az óhazai honfitársait, azok ugy Magyarországot akarják tönkre silányitani, ő meg a mi lapunkat. De azt mondja a magyar közmondás: jón még a kutyára dér. A kötöttgeknél én is oft leszek tehetségem szerint.

Takács József,
Divernon, Ill.

Nekem mióta a lap a nyomda alól kikerült, járt mindjárt, de nem is pártolok el tőle, amig bírom fizetni, mert szerkesztő ur és nem sok iskolát jártam ki és bensőleg jobban érzem a Bányászlap iránt való hűséget, mintthogy azt levélben ki tudom fejezni, de figyelemmel kisérem a Németh János igazságtalan perjt az ujságból, mindenkor szívesen küldök 5 dollárt a perkölttségre, mert Himler ur most is érünk küzd, magyar bányászokért, amiért felvitágosit mindnyájunkat, hog ya 6 dollár helyébe ne fizessünk 10-et, amit mindnyájunk nagy köszönettel vehetünk Himler urtól.

Vince Zsigmond,
McWhorter, W. Va.

rom zártág. Németheknek meg én igen a szivemre vettem és én nem álok Ön mellől féltre, pártolom a lapot és szerkesztőjét és továbbá, ha meg is bukja a pert, bocsássa ki a lapba, én tiz dollárral járulok segédkezni az igazság megmentésére. Él még a magyar bányász és dolog a szív.

Takács Antal,
New Alexandria, Pa.

Apák! Anyák!

Természetesen minden szülő szereti a fiát, mindenki büszke a fiára és büszke lesz, ha elkérjezi, mi minden is lehet a fiából.

De néha eszébe jut a szülőknek, hogy vajjon tényleg sikeres lesze a fiu élete, hogy eléri-e az életben mindazt, amit a szülők szeretnének. Néha vannak a fiunak tulajdonságai, amelyek megrémitik a szülőket és kötelekedve néznek a jövőbe.

Természetesen minden szülő szeretné, ha a fiu megtanulná, hogy a szülőknek engedelmeskedni kell, mert hiszen a szülők csak jóra tanitják a gyerekeket.

Minden szülő szeretné, ha fia ügyes lenne, szolgálatkész lenne.

Szeretnék, ha elkerülné a fiu a veszélyt, de az előforduló veszélyben bátor lenne.

Szeretnék, ha mindig vidám és jókedvű lenne a fiu, mindig készen arra, hogy szivességeket tegyen másoknak, azóvad mindenki azt szeretné, ha a fiáról mások példát vehetnének, ha a fiuban minél kevesebb lenne az emberi rossz tulajdonságokból és minél több jó tulajdonsága lenne.

Ezekét a kivánságokat a szülők egy érhetik el, ha fiukat 11 és 12 év közöttt beiratnák a Boy Scoutokhoz, ami magyarul cserkész fiut jelent.

Minden szülő meg lesz lepve, ha látja, hogy fia milyen változáson fog keresztül menni rövid idő alatt, ha csatlakozik a Boy Scoutokhoz. Az agyvelejét fejlesztik ott ép ugy, mint testi erejét is és megalapozzák jó tulajdonságokkal a jövő boldogulását.

Beszéljen a fiával, magyarázza meg neki ezt és meglátja, hogy a fiunak tetszani fog a dolog. A fiuk szeretik a szabad természetet és szivesen fognak sátrakban lakni a szabadban.

Bátorítsa a fiát. Adjon neki egy dollárt, hogy belépheszen a Boy Scoutokhoz és meglátja, hogy rövidesen a fiu kamatos kamattal fogja ezt a dollárt a szülőknek visszafizetni.

A Boy Scout egy nagyszerűen szervezett egyesület és minden fiu teljes biztonságban van a vezető ége szeme előtt.

Semmi tekintetben sem avatkozik ez senki vallásába és nem tart vissza egy fiut sem otthont vagy iskolai kötelességétől, de szófogadása tanitja a fiukat, udvariasságra mindenkivel szemben, jó magaviselete, vidámsága és arra, hogy 18 éves korukig ne dohányozzanak. Azt is tanitja, hogy sohase hazudjanak és lehetőleg minden nap vigyenek véghez legalább egy jó cselekedetet.

Küldje fiát a Boy Scoutok közé. Ha nem hiszi el, hogy es csak hasznára lesz a fiának, állitsa meg az első egyenrubán fiut, aki a Boy Scouthoz tartozik, beszélje vele és azután hasonlitsa össze a többi fiával.

Most jön az iskolai szünidő, sohasem töltheti el a gyerek jobban a szünidejét, mintha csatlakozik a Boy Scoutokhoz.

Ha a fia be fog állani a Boy Scoutok közé, a szülők is boldogak lehetnek, mert ott csak szépet és jót tanul a gyerek.

WARD, WEST VIRGINIA

A K. & M. vasut mentén, közel West Virginia állam fővárosához, Charlestonhoz.

UNIO BÁNYA.

A West Virginiai magyarok már jól ismerik ezt a helyet. Egyike a legjobb bányának egész W. Va.-ban.

A szén magassága hat lába, jó hámok, kitűnő tetvek. Templom, iskola a telepen. Tonnánként 54½ centtel egészen 65 centig fizetünk.

Nincs telep, ahol ARANYIAG annyi magyar dolgozna, mint itt. A bánya vezetősége a magyarokat tisztes jó bánik és a magyarok is szeretik ezt a telepet. Jöjjön szemléletesen a telepre és nézzen körül, vagy irjon felvilágositásért régi, becsületes magyar bányászoknak, akik ottvannak fognak megadni minden felvilágositást. Czimük a következők:

ALEX GÁNCS, BOX 8
ALEX CS. KISS, BOX 88

WARD, W. VA.

vagy irjon egyenesen a társaság czimére, azaz a következőt:

KELLYS CREEK COLLIERY COMPANY.
JOHN J. SNURE, MANAGER
WARD, WEST VIRGINIA.

Olvassa el az utolsó oldalon levő hirdetéseinket. 910.

FIGYELEM!

Akik jó és állandó munkát akarnak, azok jöjjenek a mi telepünkre. A szén magassága 5 és 5 és fél láb kitűnő vastetvekkel.

UJ BÁNYA, KITÜNŐ TETŐ.

Jó bának, jó tvörés, iskola, templom, most, külön játszótér a gyerekeknek.

Vannak bányászsinik, akik naponta 10 sól 12 dollárt is keresnek. Telepünk megtisztott emberre ARNOCZKY JÓZSEF, régi becsületes magyar bányász, aki ottvanott szolgál mindenkinek felvilágositással. Irjanak és magyarul fognak válaszolni. Vagy jöjjenek személyesen Huntington, W. Va. de Logan, W. Va. vámosokon keresztül a C. & O. vasutvonal mentén.

MAGÁNOS EMBEREK BESZÉLJE JÓ MAGYAROS BURD.

PROCKTER COAL COMPANY
AMHERSTDALE, West Virginia.

West Virginia legnagyobb magyar üzlete

Valódi 14 karátos arany ékszerek, hami minták gyürük, fülbevalók, láncok, nickel, ezüst és aranyórák jótállás mellett.

COLUMBIA BESZÉLŐGÉPEK ÉS LEMEZEK NAGY RAKTÁRA.

Egy rugós gép 6 lemezzel	$22.10
Két rugós gép 6 lemezzel	$27.60
Két rugós gép 4 lemezzel	$22.10 Fedelem
Három rugós gép 6 lemezzel	$42.10 Fedelem

LEMEZEK 85 CENT és $1.35.
Hurkaütő $2.50.

Husvéd-gép 4 kémel $2.00, nagyobb $4.00.
Rózsapuszka nyolc vagy kilen fontja $1.00
Fuzhagyma fontja $1.00
Kitűnő szilvaszekvár 10 fontos fazekban $2.50

Szőlő bor mennyiség 28 cent.
Dessertszőlő 50 cent.

Delin kenő darabja $1.00, 1.50 és $1.75.
Sebzés kenőcs, pedig vagy tubosa $0.50.
KALLAY TENYÉRÉK magkorcsolyó cég megbízottja.
Mindenkinek ki sőlem vett árunak megjegyzése alsóra, a pénzét visszaadom.
Az ügyet szemben a Welch, W. Va. postával.
Irjon árjegyrekket vagy hozzanak fel mennyiszem.

OLASZ A. FERENCZ
A Verhovay 32-ik osztály jegyzője.
BOX 413. **WELCH, W. VA.**

Mateuan és Vidéki Magyaroknak

bebizonyitottam szakmtalanosan, hogy bartijuk vagyok és bocsáltesen védem de szolgálom érdekeiket. Legyenek azért az összes környékbeli magyarok az én barátaim és fordulnak bizalommal hozzám. Ne küldjék ezt a pénzüket ismeretlen helyekre, hanem helyezzék el a mi cégünk megbizottjai és becsületes bankunkba.

Takarékbetétek mindenkor 4 és 4½ percent fizetünk.

A. D. DICKEY, pénztárnok.
THE MATEWAN NATIONAL BANK,
MATEWAN, W. VA.

MAGYAR ORVOS

Hosszú évtizek és kisalomnak tapasztalat utáni ideje alatt, a legtökéletesebb és legkitünőbb szerek és módszerek gyógyit betegeket és sőlest. Levelet is elfogadok és minden sőlest vagy betegséget, a legrövidebb idő alatt és a legkisebb fizetés mellett gyógyitok.

Szemem betegeket sőlepszem a régi, jó kisszerbarátaimat és ismerőseimet kérjem szétszórtan szétszórt, hogy szép szellemem az Amerikai Szemészet 20-ik volt szétszórtan és szétszórtan, hogy szétszórtan szétszórtan szétszórtan

Vigyázzunk magunkra

A New Yorkban megjelenő és rövid idő alatt nagy népszerűséget érvendő "Jó Egészség" czimű helyiségei szükenek bizonyultak. Uj helyiségre, amelyet képben is bemutatunk a Fourth Ave. és a 10-ik utca sarkán álló nagy négyemeletes palota, amelyben egyuttal Bányász Otthont is rendeztek be a New Yorkban tartózkodó vagy átutazó bányászok részére. A Bányász Otthon tiszta, szép és kényelmes helyiségei nagy használata lesznek a vidékről New Yorkba kerülő magyaroknak, mert a szokásos korcsmahelyiségek és piszkos lebujuk helyett tisztességes környezetet nyujtanak nekik, ahol azonkívül minden ügyes-bajos dolgukban őszinte tanácsot és segítséget is nyernek.

Dr. Kovács Richard, a Jó Egészség szerkesztője, személyesen is megtekintette a Bányászotthont, végigjárta a szobákat és kellemesen lepte meg a ház tisztasága, a linoleummal bevont folyosók, szoba padlók, a tiszta, uj butorzat és kijelentette, hogy a Bányászotthon nemcsak hogy kiállja a versenyt akármilyen hasonló célu szállodával, hanem ugy a tisztaság, mint a biztonság tekintetében felül is multa azt.

Sok magyar bányász keservesen ráfizette new yorki látogatására, amikor ismeretlen helyekre szállt. Soknak elvesztették a pénzét, azonfelül, hogy piszkos egészségtelen helyekért méregdrága árakat számítottak.

A Magyar Bányászotthon a Munkaügyi hivatal és Bevándorlási hatóság felügyeletet alatt áll. A szobák árait is czek a hivatalok szabták meg.

Mindenné nagyobb biztosíték azonban, hogy a Magyar Bányász lap irodája azután ebben az épületben van elhelyezve és a Magyar Bányászlap a Bányásznáznál is azokat igazságos, testvériesen elvet vallja, amik a magyar bányászok vállalatainak alapját képezik.

Nyugodt lelkiismerettel ajánlhatjuk testvéreinknek a Magyar Bányászotthont. Mindenki tiszta szép otthont talál itt.

Ha többen jönnek, tessék irni és emberünk várni fogja az érkező vendégeket a vasutnál. A ház managere Mr. Róna Armánd, aki állandóan a házban van és személyesen ugyel mindenre.

Mindenki könnyen idetalál, ha megjegyzi magának, hogy a ház a 10-ik utca és 4-ik Ave. oldalán van, nagy cimtábla van az épületen magyar felirással. Ha a cimet megmutatja akármelyik rendőrnek, szivesen utbaigazítja.

Nagy gondot fordítunk arra is, hogy idegenek ne jussanak hozzánk szállt testvérek közelébe, mert New Yorkban sok a zsebtolvaj. A kapun patent lakat van, éjjel-nappal zárva. Idegen ember a házba soha nem jöhet be és éjjel se lehet észrevétlenül kimenni. Éjjel a ház körül állandóan éjjeli őr járkál, azokivül egy detektiv irodásnál is biztosítva van a ház. A rendőr őrhelye-közvetlenül a ház előtt van, ugy hogy minden tekintetben gondoskodtunk a vendégeink biztonságáról.

Levelek igy cimzendők:

Magyar Bányászotthon,
75 East 10th St., New York.

Rendelje meg lapunk kiadóhivatalából Fülöp Ilona szenzációs könyvét: A Vihar Gyermeke czimü regényt. Küldje be rendelését a pénzzel együtt. A könyv ára $1.50.

Ez a könyv a legszebb ajándék. Lepje meg vele barátját is.

Felhivás

a Kohányi Tihamér Munkás Bs. Egylet osztályaihoz és tagjaihoz.

Felkérem az összes tagokat, hogy junius hóra az egy dollár havidíjon kivül tagonként 2 dollár is befizetendő a fiu járványban szenvedő betegségének kifizetésére és a konveneió költségek fedezésére. A junius havi illeték tehát tagonként $3.00, azaz három dollár.

Ez uton felhivom az osztályok figyelmét arra is, hogy a májusi jelentőiveket a postá box jelöléssel a központi titkárhoz haladéktalanul küldjék be. A május havi illetéket mind a központi pénztárnok czimére kell küldeni. Ellenben a junius havi bőr az osztályok tagonként 75 centet tartsanak az osztályoknál a hat hó multva esedékes beteg segélyek fedezésére.

A hozzám érkezett levelekre azonnal választ küldök, mihelyt a Sipos-féle számadással rendben leszünk.

Tagtársi tisztelettel

Tóth Kálmán, központi titkár.
Box 686, Rosslter, Pa.

Arnóczky József, k. pénztárnok,
Amherstedale, W. Va.

HOVA? HOVA?
Cortland, N. Y.-ba.

Minek? Farmot venni. Nézd, a mult héten kik vettek ottan farmát: Orosz József és fia, 238 akert felszerelve $6600, csak $2000 fizettek bele. Ök New Comerstown, O.-ból mentek oda. Steve Kimak és Lajos József, Hamersville, Pa. 190 akert felszerelve $4800 cash, $2500. Holler Dániel és Pákosdi András, Ferris, Pa. 195 akert felszerelve $7500, cash $4000. Lemák György és Gusztáv, South Bethlehem, Pa. 135 akert felszerelve, $6500 cash $2000. Itt a kutya fáját nekünk is megvek veled, ugy látszik, ott csak az nem vesz felszerelt farmát, akinek ösz helyett korpa van a fejében. Mi fentiveink ajánljuk mindenknek, hogy itten farmát vegyen, mert a földek hó termők. A telepitő czime John L. Lengyel, Farm Agent, 12 Madison St., Cortland, N. Y. A jövő héten kösön lesz a farmárgyűlés. Irjon erre.

Képviselőink:

West Virginia:

Logan, Borbély József.
Williamson, Csanády Péter, c. o.
National Bank of Commerce...
Filbert,, Vince János.
Williamson, Pálinkás István.
Northfork, Geisler Jenő, c. o.
First National Bank.
Welch, Olasz A. Ferenc.
Newhall, Ardó József.
Dobra, Bodó Andy.
Ashland, Csonka Ferenc.
Berryhen, Fábián J. Antal.
Gary, Gally Géza.
Glen Jean, Juhász A. M.
Monaville, Kiss Géza.
Holden, Szita György.
Dehue, Tóth József.
Elkhorn, Trombitás Bálint.
Ward, Vláz Sándor.

Pennsylvania.

Ebensburg, Miskolczy Imre.
Clymer, Arnóczky Mike.
Vintondale, Gribóczky Lajos.
Rossiter, Gyórfy Károly.
Stoyestown, Helmeczy István.
Masontown, Hornok János.
Colver, Kosa Pál.
Kantner, Koródy József.
Pittock, Lukács Mihály.
Mercer, Sándor Laci.
Rhone Station, Olcsváry Sándor.
Dilton, Török József.
Brownsville, Tóth és Oleschák, pénzküldő és hajójegyiroda.
Latrobe, Miklósi Ferike József pénzküldő és hajójegyiroda.
Uniontown, Krizsán és Herman, 15 Morgantown St.
Portage, Almássy József.
Puritán, Orosz József.
Heilwood, Potama Péter.

Kentucky.

Stone, Borbás Géza.
Jenkins, Czakó István.
Lynch Mines, Lukács István.

Virginia:

Stonega, Bozó József.
Dante, Domokos Mózes.
Roda, Rigó Mihály.

Illinois:

Muddy, Varga Gyula.
Divernon, Kiss János.

Bányász testvérek!

Aki nem akar szomorkodni, az rendelje meg a DONGOT. Ára csak KÉT DOLLÁR egy évre. Aki legalább két előfizetőt szerez a Dongónak, az kap ajándékba egy szép könyvet. Cim:

DONGÓ
276—25th Street. Detroit, Mich.

GRANITE CITY NATIONAL BANK GRANITE CITY, ILL.

Betétek összege:
$2,500,000.00

Kamatot fizetünk betétek után.

Posta utján is beküldheti pénzét.

A legnagyobb idegen betétállomány az országban.

Szemben a postahivatallal.

Magyarul beszélünk.

Frank J. Fijan,
idegen department vezető.

923

Magyar bányászokat keresünk.

Boone County Coal Corp.

SHARPLES, W. VA.

12 bányánk van üzemben Coal Riveren. Közüzöl Dobson és Beach Creeken. Csak e két telepen több mint 100 magyar bányász dolgozik állandóan. A szén 5—6 láb magas. Tonnánként 56 centet fizetünk. Hogy sok magyar bányásznak van, ez azt bizonyitja, hogy meg vannak elégedve.

Itt küldünk két cimet:

FÜLÖP MENYHÉRT JUHÁSZ TÓNI
c. o. Boone Co. Coal Corp.
SHARPLES, W. VA.

Azonnal is jöhet a telepre. Utiránv: C. & O. vasuton Huntingtonon vagy Charlestonon keresztül, St. Alban, W. Va.ban kell átszállni.

Boone County Coal Corp.
SHARPLES, W. VA.

933

Magyar Testvérek!

New Yorkba jöcö magyar testvérek legjobb otthont a

MAGYAR BÁNYÁSZ OTTHONBAN

találnak.

Kényelmes, tiszta szobák, pontos, figyelmes, megbizható kiszolgálás.

A MAGYAR BANYASZOTTHON A MAGYAR BÁNYÁSZLAP FELÜGYELETE ALATT ÁLL.

Manager: RÓNA ÁRMAND

A hozzánk érkező testvérekneк minden ügyes-bajos dolguk elintézésében szivesen és ingyen állunk rendelkezésére.

Előfizetőink nyugodt lelkiismerettel ajánlhatják ismerőseinek a Magyar Bányászotthont, mert bizonyos, hogy az ideszálló vendégek meg lesznek elégedve ugy a lakással, mint a kiszolgálással.

A Magyar Bányászotthon vendéglője is megnyilik pár hét multva, ahol vendégeink jobb ételt kaphatnak olcsóbb áron, mint bárhol.

Amennyiben egy helyről tömegesebben jönnek, ajánlatos előre irni egy levelet.

Levél utján bárki lefoglalhat szobát.

Magyar Bányász Otthon

75 East 10th Street, New York, N. Y.

Az Otthon a 4-ik Ave. és 10-ik utca sarkán van.

Alapitatott 1876.

First National Bank Harrisburg, Ill.

ALAPTŐKE $100.000

A legrégibb bank

SALINE COUNTY-ban

A betétekre kamatot fizetünk

O. M. KARAKKER, elnök
LOREN FELTZ, pénztárnok
J. G. NYBERG, s. pénztárnok

(852)

Saline Trust and Savings Bank
HARRISBURG, ILL.

Betétállományunk több mint 800.000.00 dollár.

Betevőink bizalma napról-napra nagyobb.

Bizzék ön is a mi erős bankunkban s helyezze el betétjét nálunk.

Bankunk erős, mint a szikla.

H. O. BUELL, pénztárnok.
(905)

TÉNYEK BIZONYITANAK

Egy évvel ezelőtt még nem is ismertek a magyar bányászok! Ma már bizunk benneünk, mert becsülletes munkát végzünk.

Én otthon tanult, ó-hazai szabó vagyok.

Aki nálam csinálttatott ruhát, meggyőződött erről, aki még nem vetem, győződjék meg róla!

Czletünkben kapható 14 karátos arany-óra, ezüst-óra, nyakláncok, ó-hazai mintája fülbevalók, ó-hazai delin fejkendők, karperecek, imakönyvek.

Columbia Beszélőgépek, lemezek nagy választékban

Mi szerettyesen járunk ki a telepekre és kérjük a magyar bányászokat, fogadjanak minket olyan szeretettel, mint amilyen szivesen megyünk közéjük.

Ha pedig legszabb jönnek, térjenek be hozzánk.

Joe Borbély & Co.

MAGYAR SZABÓ
Box 218

LOGAN, West Va.

Czletünk a Jefferson Hotel mellett, Aldrege Bidgben van.
(934)

LOGAN VÖLGYI Bányásztestvéreim!

Értesítem a magyar bányászokat, hogy a cserfi baromba, Monitor és Monitor Junction kináltt, a szek oldalon, a magyar bányászságnak megfelelő GROSSERIE és BUTCHER shopot nyitottam.

A magyar bányászok részére saját vágó bikáimon vágott marhákat is mérek. A tőlem vett hus czéd o frisz. Kolbászt óhazaiasan készitek, első rendű és rangu füstölt sódarok várják a bányász vendégeit szives párfogásat.

Minden czédert házhoz szállitok.

Sarkady Zsigmond
ohazai mészáros
Box 1415
Logan, W. Va.

Esküvel megerősiti azon állitását, hogy a VINKO

szétfoszlott hatásai ben nálkatik oly sok a férfiak ifjak,

tik gyengék, étvágytalanok, kik székrekedésben szenvednek és sápadt arcszinűek.

Próbálja meg! Vegyen még ma a Patikában vagy Sztorban egy üveg Vinkot.

HA AZ ERKEDETI OTT NEM KAPHATÓ, RENDELJE MEG A VINKO-TÁLAJTÓL.

Ha egy teljes kurhkos való 6 üveget rendel, küldjön be 6 dollárt, ha 1 üveget rendel, küldjön be $1.10-et erre a cimre:

ROYAL MFG. CO., Duquesne, Pa.

Nehogy elfelejtse Mindennemű egyleti és egyéb nyomtatványokat, bálli jegyeket, meghivókat, levélpapirokat, borítékokat, alapszabály könyveket a legjutányosabb áron készit **Tomkó István** könyvnyomdája, 207 East 10-ik utca NEW YORK, N. Y.

Alaptőke és feleség $50,000.00 Vagyon 100,000 dollárra felül 1898-ban alapitva.

JUBELIRER BROTHERS STATE BANK

Pénzbeváltás, utalványok, hitellevelek, Hajójegyek minden vonalra.

A legrégibb idegen pénzváltó bank Fayette Countyban.

TEGYEN EGY PROBÁT.

BROWNSVILLE, PA. NEW SALEM, PA.

Emlékezés napján jusson eszébe,

hogy olyan szolgálatokat, amik a kór javát előmozditják a amiknek végzéséért még haláporában is megemlegetik az embert, csak ugy teljesithet, ha egészséges.

EGÉSZSÉGES EMBEREKRE VAN SZÜKSÉGE A HAZÁNAK,

nem pedig betegekre, gyengékre. Ha ön beteges, igyekezzék egészségét visszaszerezni. — Gyomra rendetlen működése ha okozza baját, használja azt az orvosságot, amely megerősiti a gyenge gyomrot s biztositja az egészség visszatérését. Ez az orvosság a

PARTOLA
AZ ORVOS CUKORKA ALAKBAN

GYOMOR ÉS VÉRTISZTITÓ GYÓGYCUKORKA

amely évek hosszu sora óta legkedveltebb orvosága azoknak, akik gyomrukat állandóan rendben akarják tartani, mert tudják, hogy

AZ EGÉSZSÉG HATHATÓS ŐRZŐJE.

Okos embereknek nem kell magyarázni, hogy a gyomor látja el táplálékkal, friss vérrel összes szerveinket s gondoskodik azoknak pontos működéséről.

A JÓ GYOMOR A JÓ EGÉSZSÉG ALAPJA,

ezért mindenkinek kötelessége önmagával és szeretteivel szemben, hogy gyomrát rendben tartva, s ezáltal egészségét biztositsa. Tartsa kézénél minden családa a Partola gyógycukorkát, mert minden nap akadhat valaki, akinek szüksége van rá.

CSAK VALÓDI PARTOLÁT FOGADJUNK EL.

Azt jelenti ez a tanács, hogy rendeljük a Partolát egyenesen a feltalálójától és forgalomba hozójától, a new yorki Partos Patikából s akkor valódit kapunk.

Egy nagy bádogdobozzal 1 dollár, hattal 5 dollár. A rendelést erre a cimre tessék küldeni:

PARTOS PATIKA

160 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Ingyen szelvény. Ingyen szelvény.

Ha mellékelli rendeléséhez ezt a szelvényt, kap

1 EGY DOLLÁRRÓL: Egy dobon Partolát és ingyen egy darab finom Partos szappant.

2 ÖT DOLLÁRRÓL: hat dollár értékű Partolát és ingyen egy darab finom Partos szappant.

3 TIZ DOLLÁRRÓL: 12 dollár értékű Partolát és ingyen 3 darab Partos-féle szappant.

Bronswille, Uniontown és vidéke

A Magyar Bányászlap irodája és képviselői:
TÓTH ÉS OLESCHÁK
72 Market Street, Brownsville, Pa.

A Magyar Bányászlap Brownsville vidéki munkatársai:
TÓTH ALADÁR ÉS KELLER MATYAS.

HIREK PENNSYLVANIÁBÓL.

Közli: Kovács Dezső, lapképviselő.

Az alább felsorolt helyeken a munka jól megy, naponta dolgoznak. Masina és pikk munka, ennio árak. A szén magassága 4-7 lib között váltakozik. Burdot és bázat lehet kapni. Az élelmiczikrek drágák, épugy, mint máshol. Burdért havonta 40 dollárt számitanak és feljebb.

..Vesta, No. 6. Denbo, Iselin, Rossiter, Alicia, Masontown, Brownsville.

Ezeket a helyeket meglátogattam, testvéreink meg vannak elégedve a munkájukkal és a viszonyokkal.

PENNSYLVANIAI MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE.

OROSZ ALADÁR ÚR

A Magyar Bányászlap utazó munkatársa a következő hetekben a Johnstown vidéki magyar bányászokat fogja felkeresni.

Minthogy Orosz ur személyesen el nem jut mindenhová, azok a magyarok, akiknek valami elintézendő bajuk van, felkereshetik őt Johnstownban.

Orosz ur a "Hotel Hendler" szállóban lakik és szivesen áll rendelkezésére minden ügyes-bajos dologban, amig a vidéken tartózkodik. A Magyar bányászok bizalommal fordulhatnak Orosz urhoz.

KOVÁCS DEZSŐ ILLINOISBAN.

Kovács Dezső, illinoisi képviselőnk, aki pár hete Pa. államban utazott, ismét visszatért a középnyugati bányászok közé.

Megnyitotta St. Louisban a Magyar Bányászlap fiókirodáját és onnan fogja felkeresni a nyugaton lakó bányásztestvéreinket.

Kovács Dezső minden tekintetben képviseli lapunkat és reméljük, hogy a magyar bányászok támogatni fogják őt munkájában. Cime: Des. Kovács, 4266a. Russel Ave., St. Louis, Mo.

HOMER CITY NATIONAL BANK
HOMER CITY, PA.
S. C. STEELE, pénztárnok.
Helyezze el pénzét a mi bankunkba, ahol udvariasan kiszolgálják önt.
4 százalék kamatot fizetünk.
A Kohány Tihamér Egylet is nálunk tartja a pénzét. Hát ön?

C. C. GARLETTS BÉKEBIRÓ KÖZJEGYZŐ
Ingatlan adás-vétel, biztositák, biztositékok.
BROWNSVILLE, PA.
SNOWDOWN BUILDING, ROOM 13 és 14.

MAGYAROK ÜGYVÉDJE
E. E. CREPS
FARMERS BANK BUILDING, MÁSODIK EMELET,
INDIANA, PA.
Magyarok bizalommal fordulhatnak hozzám. Mindenféle ügyeket megbizhatóan, jutányosan intézek el.
Kérem a magyarok pártfogását.

Magyar Bányászok!
CASANDRA, LILLY ÉS GALITZIN VIDÉKÉN
24 éve vagyok a pénzküldési és hajójegy ületben.
24 éven keresztül becsületesen szolgáltam a magyarságot és ugyanezzel a tisztességgel fogom a pártjokat ezentul is.
Bármilyen ügyben forduljanak bizalommal hozzám!
Minden szombat délután Cassandrán vagyok.
Hétköznap és vasárnap délelőtt:
JOHNSTOWN, PA.
Főtroda a szállodában: Hotel Hendler.
Magyaros távolsétel
B. HENDLER.

MAGYAROK!
Ne küldjétek pénzeteket takarékbetétre messze városba. Tartsa pénzét
Brownsville, Pa.-ban a Monongahela National Banknál
4% kamatot fizetünk takarék betétekre.

Magyar bányászok!
MIENK A LEGNAGYOBB GYÓGYSZERTÁR
Pain Expeller, Száborzsesz, Partola és minden mástajta Gyógyszer kapható. Hazai receptek készitését elvállaljuk. Postán is küldheti a megrendelést. Az árak és kiszolgálás kiléptatásban
Porch's Drug Store,
218 FRANKLIN STREET,
Johnstown, Pa.

KAUFMANN
Tisztitó és vasalási üzlete.
132 MARKET STREET,
JOHNSTOWN, PA.
Kaufman minden tekintetben jó munkát szállit.
Magyar bányászok pártolójának szi. ski a magyart pártolja.

Schwimmer Miska
MAGYAR SZABÓ
Tisztitó és vasalási üzlete Magyarok a legjobb kiszolgálásban részesülnek.
324½ MARKET ST. Első em.
BROWNSVILLE, PA.
Magyarok pártolójtok a magyart.

Tóth és Oleschák
Pénzkiküldő és hajójegy irodája Magyar bányászok bármily ügyben bizalommal fordulhatnak hozzánk.
TÓTH ÉS OLESCHÁK
Állami közjegyző
A Magyar Bányászlap megbizott képviselői.
Brownsville, Pa.

SOLOMON LAJOS
férfi-ruha üzlete
1332 GRAHAM AVENUE,
WINDBER, PA.
A legfinomabb ruhákat készitem rendelésre. Jutányos árak. Mindenkinek szüksége van olcsóra, jól szabott ruhára. — Nálam ezt megkaphatja. Biztositom, hogy meg lesz elégedve. Ruhavasalást és tisztitást is elfogadok.

Rónai Alex
magyar órás
Elvállal órajavitásokat jótállás mellett.
Raktáron tart pipát, dohány, beretvát és sok mindenféle szükséges dolgot.
Brownsville, Pa.
A depot mellett.

Azért vagyunk itt, hogy itt maradjunk. Azért vagyunk itt, hogy önt ellássuk megfelelő öltönnyel.
SIMON BROWN, szabómester
Vasalást, tisztitást elvállalunk. Nói ruhákat is elfogadunk.
22 Market Street, Brownsville, Pa.

"THE FAIR"
Ruha és cipő-üzlet
A. KRIWAWNIK, tulajdonos
HOMER CITY, PA.
Férfi, női és gyermekcipők és ruhák nagy választékban.
Mi mindent készpénzért vásárolunk, ezért adhatjuk áruinkat olcsóbban.
Jöjjön hozzánk, pénzt takarit meg és jó árut kap.

ZEIGER ARTHUR
Pittsburgi magyar ügyvéd tisztelettel jelenti, hogy ügyvédi irodáját változtatta. Az uj cime a következő:
ARTHUR I. ZEIGER,
Ground Floor St. Nicholas Bldg., Pittsburg, Pa. Telephone: Court 4646.
Magyar ügyfeleivel magyar nyelven beszél és levelez.

ELADÓ
Szálloda restaurant
Kendy és szivar-üzlet.
14 szép szoba, szép ebédlő.
A magyarok találkozó helye, egyike a legforgalmasabb helyeknek. Nagy elfogaltság miatt eladó minden elfogadható árért. Bővebbet a tulajdonosnál.
John Wislay,
438 SECOND AVENUE
PITTSBURGH, PA.

Brownsville, Pa. Magyarok!
Nálunk minden kapható nők, férfiak és gyerekek részére. Elvünk: tisztességes kiszolgálás, szerény hasson. Kalapok cipők, ingek, gyerekruhák.
Azt akarjuk, hogy ön a barátunk legyen.
THE FAIR
Department Store
32 Market St.
Brownsvile, Pa.

Központi gyógyszertár
CENTRAL PHARMACY
Tulajdonos: H. S. HROSIUS
SO. BROWNSVILLE, PA.
Becsületes kiszolgálás.
Mérlékes árak.
Pain Expeller. Száborzsesz.
Partola és minden mástajta gyógyszer nálunk kapható.
Hivatkozzon a Bányászlapra.

UNIONTOWN és KÖRNYÉKÉN LAKÓ MAGYAROK!
Uj gazda, de a régi barátság. Jó magyar koszt. Tiszta szobák. Barátságos kiszolgálás. Ez a mi jelszavunk
A volt Kovács Restaurant tulajdonosai
KALMÁN KRUISAN
és
FRANK HERMAN
Kérik a magyarság szives pártfogását.
15 MORGANTOWN STREET, UNIONTOWN, PA.
A Bányászlap megbizottai

Ha jó nyomtatványra van szüksége, forduljon bizalommal
"The Christopher Progress"-hez
Előfizetési ára egy évre $1.50.
Walter W. Simo szerkesztő és kiadótulajdonos.
Telephone No. 62.
CHRISTOPHER, ILL.

TESTVÉREIM!
Évek óta küszöbön élek, évek óta veletek dolgozom. Évekkel ezelőtt én is bányász voltam. Ismertek Logan vidékéről. — Most, hogy erre a vidékre jöttem ujra, hozzátok fordulok, hogy támogassátok.
Bella István
GROCERY ÉS DRYGOOD STORJA
SHARPLES, W. VA.
Egyedüli magyar storos ezen a vidéken.

Bozsik János boldog

ÖRÜLNEK A TÓTOK A CSEH HÓDITÁSNAK. — CSAK MEG NE BÁNJÁK AZT A MOSTANI NAGY BOLDOGSÁGOT

Nagyon boldogok a tótok, hogy a csehek lenyiszaltak egy darabot a magyarok földjéből. Most ők végré "rokonnemzet" alattvalói lesznek, és felszabadulnak a magyar "rabság" alól. Azt irja egy tót olvasónk, aki haragszik ránk, mert mi magyarok akarunk maradni.

Közöljük tót felebarátunk levelét, hogy megmutassák neki a saját állásának az igártalanságát. A tót lapok azonban bizonyára nem közölnék a magyar emberek levelét, amelyben a tótokat vagy csecheket szidják.

Mert az igazság a magyarok mellett van, nem a csehek mellett. Majd látni fogják azt még a tót atyafiak. És lesz idő, mikor visszasirnak és. VISSZAJÖNNEK a magyarokhoz.

Igy szól a Bozsik János levele:

Kelt Monarch. Wyo.

Tisztelt Szerkesztő ur, Himler Márton.

Figyelemmel olvasom az Ön lapját, a Magyar Bányászlapot, amit az itteni magyarok nekem szivességből átadnak, mondhatom hogy a lapja egy nagyszerü munkáslap, mert mindenestre igyekszik, hogy azok a magyarok, akik itt letepedtek Amerikában, minél jobban müvelődjenek, hogy tudjanak helyt állani más nemzetek között. Azért elismerést érdemel minden józan munkás embertől. Jól megfogta az állán a császári-királyi volt konzult, Németh Jánost, és a mostani ügye is jó alapokon áll, mindenestre az igazságnak nyerni kell. Azt én is kivánom magának.

Eddig a munkájával nagyon is meg vagyok elégedve. Pedig én magyarnak sose mondom magamat, minthogy látja, hogy én magyarul irok meg olvasok, amit az erőszakos törvény értelmében mint szlovák származásu kellett tanulnom. Eszrem ágában sincs, hogy én magyarnak mondjam magamat. Ép ugy mostanában az északi Magyarországon született elődjeimtől sem kivánja a többi se a magyar öszeforrást. Elődeink lakták azt a helyet a magyarok bejövetele előtt 1000 éven keresztül, sok baj volt a nevezett magyarral, most jött idő arra, hogy végleg szakitson az erőszakos uralommal, hogy ő legyen az az elődjei földjén, amit a mostani magyarok magukénak mondanak. Eljött az idő: hogy elég, ne tovább; A szakitásnak meg kellett jönni. Ezt köszönhetik az önök urlami politikájának, sirt ástak a szlovák és más nemzetségeknek, hanem a sirba majd magukat fektetik bele.

Látom, hogy nagyban kezd sirni, ökleivel hadonázik, hogy a magyar, amit 1000 év alatt tartott, a lopott, szákmány földet, muszáj odaadni azoknak, akikhez mindenesetre jogosan tartozik.

Himler Márton ur, nem a csehek hóditanak Magyarországon, ahoz nincs semmi joguk, hanem mi szlovákok akarunk, értse meg, a szlovák nemzet csatlakozni akar a testvérnemzethez és majd mint cecho-szlovákok élünk egymással. Hát uram ki közelebb hozzánk, nem a csech? Bizony egy szlovák, ha nem tud magyarul beszélni, kenyeret se tudnak egymástól kérni, hát miért siratja annyira ezask Magyarországot?

Ha van köztük pár magyar, mint tudja, a Cseho-szlovák kormány nem óhajt rajtuk uralkodni, mint mostanáig uralkodtak a magyarok más nemzetek felett, vérbe száll egy szlováknak az arcra, ha visszaemlékszik a sok szralmas bánásmódra ezer év alatt, amit a magyar fajtól kellett kitűrni.

Az északi volt Magyarország nem volt soha a magyároké, a nemzete szlovák, csak megmagyarosodott, zsidó, pap, hivatalnok meg nagyon kevés magyar lakja.

Hát maga is arra törekszik, hogy a más nemzetek nyskát kitörje, arra tanitja olvasóit, akkor maga nem különb Aponnyi vagy más magyar főurnál, mert azok is a lojott, szakmányolt földön tüzel-vassal uralkodtak.

Ilyen cikkek semmit jót sem hoznak magának, az egy féldöglött lónak a rugása, ahogy maga tanitja a magyarjait olyan bolond, nem müvelt politikára, meg most se javul, bizony a szlovák nagyon jól tudja, hogy a magyar barátság az ó sirja, elég bizonyitékot mutatott cikkeivel, hogy amit a szlovák képviselők a szövetségesknek a konferencián megmondott, igazuk volt.

A bolond cikkeivel nagy bajot lőtt, bebizonyitotta, hogy bizony a magyar erőszakosan uralkodott a nemzeteken, most is kurjongat, hogy a föld a magyaré, kiirtani óhajt más nemzeteket olyan eljárással, hogy bizony maga is olyan fráter, mint más nemzetelnyomó.

Azért nyujt maga olyan barátságot a szomszéd cseho-szlovák nemzetnek. Jól van, ha nem elégszik meg ami a valósággal az övé, nem huzza ki ara a kezét, mint tette a magyar mostanáig a más nemzetek földjére, szabadságára, bizony még rosszabb sorsra kerül a fajtája.

Irjon igazat, ne hősködjön.

Tisztelettel barátja

John Bozsik.

És igy szól rá a válasz:

Tisztelt Bozsik János testvér:

Olvassa el még egyszer a levelét és lássa meg, hogy nincs igaza benne.

Én diák voltam Turóc-Szentmártonban (Turcansky-Svatinan-Martin) Bozsik János testvér és láttam a szemeimmel, hogy a tótok megmaradtak tisztára tótoknak ezer esztendő alatt.

Ezer év alatt nem kényszerültek magyarok lenni, mert a magyar nép nem akarta megfosztani az anyanyelvüktől sohasem. Ha voltak köztük olyanok, akik meg akarták őket magyarositani, azok kevesen voltak, mert ugye, hiszen tótoknak maradtak.

Hát ez bizonyitja, hogy nem voltak elnyomva. Hiszen Turócban van egy csomó cseh ujságjuk, tót ujságjuk, tót muzeumjuk, hát hol voltak elnyomva?

És a csehekné mi vár magukra? Masaryk, a cseh nagyur kijelentette mindjárt a legelején, hogy a tótok csak buta parasztok, azoknak nem kell jog.

Hát ott magukat nagyon sokra nézik!

Ezer év alatt Magyarországban tótok maradhattak, de Csehországban már száz év alatt mind csehekké válnának, ha ott maradnának. De nem maradnak.

Nem maradnak azért, mert visszajönnek maguktól, mert a hazai tótok nem is akartak a csehekhez tartozni, mert most is véres harcok folynak a csehek és a hazafias tótok között.

Azt pedig sose sirassa egy müvelődni akaró ember se, ha meg kell tanulnia más nyelvet is a maga nyelvén kivül, hogyha megtarthatja a saját nyelvét. És a tótok megtartották ezer éven keresztül, már pedig elnyomásal egy nyelvet száz év alatt is ki lehet irtani. Hol van itt az elnyomás?

Vajjon Amerika nem kivánja-e meg az itt lakóktól, hogy tanulják meg az angol nyelvet? New Jork meg az angol nyelvet? New Mexikóról, pedig az föld nem is régen Mexikóé volt. És azt csak nem akarja mondani, hogy Amerika is elnyomja a nemzetiségeket?

Voltak elnyomott tótok, az igaz, de nem azért, mert tótok voltak, hanem mert szegények voltak? Nyomva, mint a szegény magyar nép. És ezt nem a nyelvkülönbség tette, hanem az autokratikus uralmi rendszer, ami ellen már épen elég rég óta harcoltak a magyarok, amig célhoz értek.

De a csehek piszkos igazságtalansággal kezdik. Magyar testvéreket vesznek el, ahol tót soha nem lakott, mert tudják a gyávák, hogy most védik-őket a szövetségesek.

Az elhódított magyaroknak tilos a magyar szó, a magyar beszélő. Pédig Magyarországban soha nem volt tilos a tót szó, meg a tót betü.

Hát csak örüljön maga Bozsik János. Nagyon tévednek maguk, félrevezetett szegény tótok, ha azt hiszik hogy a magyar féltig döglött lő lett.

Csak meglánczolt oroszlán. Magukról meg azt mondja Masaryk, hogy buta parasztok. Pedig mi olyant soha nem mondtunk.

Maga tud magyarul, hát tudja azt a nótát: Megérem még azt az időt, sirva mégy el kapum előtt. Hát bizony megéljük, mi magyarok Bózsik János.

A mi sorsunk, tudjuk, keserves lesz, jó hosszu ideig. De a maguké sokkal keservesebb.

A mi megmaradt kis árva országunk szabad emberek szabad házája lesz, s az elrabolt magyarok felszabadulnak majd.

De maguk Csehorszájban olyan szolgák lesznek, akiket már előre is buta parasztoknak nevez a fő cseh pápájuk.

Ez a válasza a magyarságnak, Bozsik János testvér.

Himler Márton.

Szerkesztői üzenetek

Koronabetétekre vonatkozólag tudatjuk testvéreinket, hogy azt egyelőre kivenni nem lehet, csak is a korona árfolyamának végleges megállapitása után. A Transatlanticnál levő koronabetétekre vonatkozólag nem adunk tanácsot senkinek, nem tudhatjuk, hogy mennyi lesz a korona ára és nyer-e vagy veszit-e az, aki most kiveszi.

Többeknek. Testvéreink azt kérdezik tőlünk, hogy ha visszamennek Magyarországba, kaphatják-e oda is a Magyar Bányászlapot. Igenis kaphatják, a háboru előtt is sok Bányászlap járt Magyarországba, nemcsak azoknak, akik visszamentek, hanem sokan megrendelték rokonaiknak, ismerőseiknek is. Miközben a postajárat ujból megindul, lehet a Bányászlapot is Magyarországba küldeni.

Földy Ádám, Dayton, O. Konkolics Péter, So. Bethlehem, Pa. Saly Lajos, Pocahontas, Ill. Mike Gratzer, Clinton, Ind. Fodor Lajos, Pocahontas, Va., Szalay Jenő, Audenried, Pa., Farkas János, Amasa, Mich., Hamary Alex, Hardy, Ky., Fazekas István, Toler, Ky., tudassák velünk jelenlegi pontos czimüket, mert a régi czimükre küldött leveleket a posta visszaküldte.

HOL KAPHATÓ MUNKA? WHERE TO FIND GOOD STEADY WORK?

A bányászok életére nagy fontossággal bír, hogy olyan helyre menjenek dolgozni, hol a BÉREK JÓK, a MAGYAR BÁNYÁSZT SZEREZTÉK LÁTJAK, a pihenő egészséges lakásviszonyok vannak és a sebes napi munka fáradalmait megfelelő szórakozó helyeken pihenhetik ki.

Hogy pa bányászok helyeket kaphassanak, ebből a célból külön füzetet fogunk azoknak a bányatársaságoknak nevelt, ahol bányászokra szükség van, a magyarokat különösen szívesen látják, a bérek jók, a munka állandó és a lakás és egészségügyi viszonyok is megfelelők.

Ha tehát valamelyik bányász különböző okaz, ugy olvassa el, figyelmesen az egyes helyeket ismertető alábbi leirásokat és válassza magának hová menjen dolgozni.

Ha megérkezik, vagy levelet ir be, hivatkozzék a Magyar Bányaszlapra, mert ebben az esetben kivételesen JÓ HÁZASMODRAN és FIZETŐSEBEN lesz része.

Házassságtörtenek, csak oda menjünk dolgozni, ahol szivesen látnak bennünket.

"Week by week we are receiving hundreds of letters from disabled miners inquiring for places where they can find FAIR PLAY, GOOD WAGES, STEADY WORK. As we are unable to answer all those separately and to give the necessary information to miners, we are going to publish the "BLUE LIST" of bona fide mining companies.

The "LABOR DIRECTORY" will contain the names and particulars of such operators only who give hearty welcome to Hungarian and Slavic Miners, treat them fairly, and whose places and working conditions are satisfactory.

The companies registered in the "Blue List" are recommended by the Miners' Journal in good faith to 150,000 industrious miners and we will refuse to list names of operators who are not particular about working conditions.

Don't forget that **Hungarian Miners are steady and efficient.**

An insertion of your name in the "Blue List" means our advice to look for good, steady work at your place.

LABOR DIRECTORY:

A. RONA, Adv. Mgr.

LUNDALE, W. Va. A Lundale Coal Co. telepen, Logan megyében, West Virginiában. A bányák a Buffalo Creek branchon vannak és odaigyekvő magyarok Huntington de Logan vasútonál szándékszanak menjenek a telepre. A bányában hat-hat és fél láb magas, tiszta szén van a a munka nem nehéz. A bányászok jó bánásmódban részesülnek és keresettik harontta szár és szászötven dollár közt váltakozik. Különösen szereztjük a magyar bányászt, a telepjének ki, hogy ebben a bányában minden nap megy a munka évről-évre. Magyarok jelentkezznek munkára minél előbb J. N. Schweitzer, General Superintendentnél. 923

RED JACKET, W. VA. A Red Jasket Consolidated Coal and Coke Company telepe. Ez a bánya évek óta a magyar bányászok kedvelt helye. A szén magassága 5 és 5½ láb közöti váltakozik, viz nincs, jó tető. Kitünő bának és eléforanyu ivövia a telepen. Nagy kompánia szétorjánkban mindent kaphat a legolcsóbb áron. Legnagyobb gondot fordiatnk munkásaink biztonságára. A szenet villanyfuróval fúrjuk és villanygépek vágják a kongpánia munkásek. A karékat motorok viszik ki és be és minden bányász annyi kárét kap, amennyit meg képes ladolni. Ne gondolkozzon sokáig, hanem jöljön a mi telepünkre dolgozni. A bánya Matewan, W. Va. A közelében fekszik. Felvilágosítást irjon erre a cimre: Mr. W. M. Cummins, General Sup't, Red Jacket, W. Va. 923

CRANE, MICCO és OMAR, W. Va. A Main Island Creek Coal Co. telepei, Logan W. Va. közelében. Bányászok szükségszámban dolgoznak ezeken a telepeken. A szén magassága 5-9 láb. Jó tető, jó lakóhának. Ha állandó jó munkát akar olyan telepen, ahol jók a munkás-viszonyok, ugy jöljön és nézze meg a bányáinkat vagy irjon felvilágositásért, és magyarul fogunk válaszolni. Cim: Main Island, Creek Coal Co., Omar, W. Va. 918

ETHEL, W. VA. Az Illinois Commercial and Coal Mining Co. telepen. Telepünkön már vannak magyar bányászok, akik jól keresnek és meg vannak elégedve. Jó bának, jó ivövia, villanyvilágitás, kut minden házban. Jó magyar bord. Azok a burdosszázák, akik burdoskat tartanak, nem fizetnek házbért. Legjobb különkedés Huntington, W. Va.-ón keresztül. Bányásinkban többet keresheti, mint akármely más bányában. Jöljön és szemléljen győződjék meg állitásaink valóságáról vagy irjon felvilágositásért John Holloy magyar bányásznak, aki szívesen fog válaszolni minden kérdésére. 928

AMHERSTDALE, Logan County, West Virginia. A telep az Amherst Coal Company tulajdona és a bánya a Chespaska & Ohio vasutnak Buffalo Creek vonalán fekszik. Oda igyekvő magyarok Huntington és Logan városokon keresztül jutnak a telepre. A bányában 6t láb magas, tiszta szén van s jobb, mint a vidék bármely bányájában. A bányák minden nap dolgoznak, mert kárt van mindég s a kereset eléri a 125 dollárt havonta. Jó lakások, kertek és minden, ami egy rendes telepen szükséges. A magyarokat szeretjük, és jól bánunk velük. Jelentkezzék J. N. Schweitzer, General Superintendentnél. 922

AMHERSTDALE, W. VA. Proctor Coal Co. telepe, Logan, W. Va. közelében. A szén 5 és fél láb magas, tiszta szén, jó tető. Ha jó bánykban jól akarnak keresni, akkor jöljenek a telepünkre. Vannak emberünk, akik naponta 7-8 dollárt keresnek. Ha úte akarnak jönni Logan, W. Va.-ból, jöljenek a C. & O. vasuton a telepig és jelentkezzenek munkára Mr. Geo. Vance superintendenthez. Levelekre magyarul válaszolunk. Proctor Coal Co., Amherstdale, W. Va. 918

BAYMAN, W. VA. A Virginia Buffalo Coal Co. bányája. A tető 10, szén 6 láb, vagy a szén 6-7 láb magas. A bányászok átlagos keresete 5-6 dollár naponta. A munka állandóan jól megy. Jó házak vannak, amelyek csak nemrégen épültek és minden házban elő-ranguu ivövia. A magyarokat nagyon szeretik a bányák és az ő szivesen felvesznek ujabbakat. Állandó biztos munkát és jó bánásmódot igérnek magyar bányászoknak.

WARD, W. VA. A Kellys Creek Colliery Company telepe. Union iskolja. Telepünkön van, melyéta laknak nagy számmal magyarok. Most is több mint ezáz most magyar van nálunk. Szeládoknak kitünő lakháznak kertekkel. Burdoszkuk eléórnazt burd. A kereset szinén a legjobb. Két magyar bányászunk juniusban jöttek nyert, mert ők ladoltak ebben a hónapban legtöbb szenet. Jósza György 46 tonnát ladolt. Tonnája 80 egy 004 tonnát ladolt. Tonnája ként kifizettek neki. Ebből is látható, hogy a szenünk jó, a munka könnyű, a kereset szép. Ha tehát akar ugyanis akar jönni, akkor vegye Charleston, W. Va.ból a K. & O. vasutat Cedar Grove-ig. Innét a kompánia trénjén jöljön a telepre. Levelekre örömmel fogunk válaszolni. Irjon a cimre: Mr. J. J. Shore, Manager, Kellys Creek Colliery Co., Ward, W. Va.

Olvassa el a másik hirdetésünket is. Érdekelni fogja. 930.

OTTAWA, W. VA. A MONTE COAL CO. bányái. Coal River Branch, a G. & J. vasutvonalon. A szén 5 és fél láb magas, kiérdő tető, gáz nincsen. A vállalatnak itt sok bányája van, mindenhol nagyon jól megy a munka. A munkások szerettek a helyet és állandóan sok magyar munkás van és dolgozik a telepen. A bányák szépen vannak Paul Hárdy, akit a magyarok már régen ismernek a munkásoknak. Ez a bánya a magyar bányászok kedvelt helye. Jöljön ön is közénk dolgozni, vagy irjon felvilágositásért, magyarul fogunk válaszolni. 930

Hitika alkalom. Két családnak egy 120holdas pár van, a legjobb farm a vidéken; 86 acker bevetve, 25 acker fiesen termésmuvel, van gyertyánka erdő és 15 acker legelő. A birtokon van két ház szenkőet egymásnal, vadlóságos kis kastély, vagy 40 különböző gyümölcsfával körülvéve, van 12 tehén, 3 fatikka, 15, nőhány sertés, nagyon sok baromfi, 2 mail a városról, iskola a farmnal szomszédban, az összes mezőgazdasági gépek, 2 hard és majdnem uj automobil, nagy istálló ötvöö, minden cementre vagy grántt, garage, mosóház és több melléképületek. Az egyik ház most egy éve épült a sok fin eszére, de három hónappal ezelőtt fiuban meghalt; egy fia elesett a harcterem. A 4 gyermekünk egy ehtetetlen ördög ember, még egy fia van itthon, de ő egyedül nem képes a farmot elvezgeni. Az ára 12,000 dollár, felét le kell fizetni, a többit 6 esztendőkon belül vagy grántt, garage, mosóház és több melléképületek. Az egyik ház most egy éve épült a sok fin eszére, de három hónappal ezelőtt fiuban meghalt; egy fia elesett a harcterem. A 4 gyermekünk egy ehtetetlen ördög ember, még egy fia van itthon, de ő egyedül nem képes a farmot elvezgeni. Az ára 12,000 dollár, felét le kell fizetni, a többit 6 esztendőkon belül fizetni. Forduljon hozzánk, érdeklődőknek bővebbet levélben. Stephenson Mich. Fred Wössner, közjegyző.

Szemes Mados György, Felső Regmez, Zemplén megyei illetőségű ugyanonnan. Kérem ő t, hogy a szülőt tudókat, szivesakodjenek engem, holléterül értesitni. Fodor János, Box 82, Valler, Ill.

ÉRTESITÉS

Mindennemű egyleti és egyéb nyomtatványokat, bál jegyeket, meghivókat, levélpapirokat, borittékokat, alapszabály könyveket a legjutányosabb áron készit

TOMKO ISTVÁN
207 East 10th Street, NEW YORK

UJ GAZDA! UJ ÉLET! DE A RÉGI BARÁTSAG!

CSERMIS IMRE

CAMBRIA CITY RESTAURANTJA

110 BROAD ST.,
JOHNSTOWN, PA.

WEISS ÁRMIN

Justice of the Peace

Madison megyei magyar Békebiró és Közjegyző

ESKETESI HIVATAL
1830 STATE ST.,
GRANITE CITY, ILL.

Elvállalja peres ügyek elintézését. Következések és kártérítések behajtását.

Házak vétele és eladása. — Életés tűzbiztositás. — Pénzkölcsönök kiesiközlése. — Vidéki megbizásokat is teljkimerenséggel, ha az iró czim el és levelekre magyarul válaszolok.

Kinloch Telephone: 522-R.

A PÉNZKÜLDÉS ÉS HAJÓZÁS AZ Ó-HAZÁBA

ha megkeresődik, forduljatok bizalommal az ekszi magyar Logan megyei közjegyőhöz.

R. R. Eiland,
LOGAN, W. VA.
411.

Van már hazai tarlonya!

Connecticut állam egy kis falujából, egy ügyes kezü magyar asszony ke konyhajából és gazdaságából is vőli ki a tarlonyát. Tiszta lenn ha bőli és friss tojásból, az a célja hogy kemenczében kiszáll. Hogy jó legyen a "Mégkülli" ine van, arról kimegy czüdöttebb mindenki. Tegye ugy czüdöttendőbel, postán bérmentve küldöm.

2 font ára	$1.—
5 font ára	$2.—
12 font ára	$3.—

Rendelésnél küldje a pénzt is.

AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ÁRUHAZA

EMIL NYITRAY
224 E. 19th St. New York

ELADÓ
sertések és malacok.

Pár szás sertést és malacot kinálok eladásra, azonnali szállitás mellett az alulirt árakon. A pénzt küldje be a megrendeléssel együtt.

Magyarok rendeléseinek elintézésére nagyon ember tartok és biztosithatom, hogy meg lesz elégedve.

8 hetes kis malac	$10.00
10 hetes kis malac	12.50
40 fontos fiatal malac	18.—
80 " " "	24.—
100 " " "	30.—

Ajánlok ezeken kivül meg tiszta fajl Red Jersey, Berkshire, Poland, China, O. J. C. White Chester és Yorkshire malacokat $16.50-ért darabenkénti.

4 hetes kis malacokat 20 dollárért adok darabonként.

Kivánatra szivesen küldök különböző árlistát. A szállitási díjat a vevő fizeti.

Küldje megrendelését magyarul az alábbi czimre:

J. D. BROWN,
Box 39
West Graham, Va.
(932)

KISS E. JÁNOS

a King borotvagyár és más nagy importáló cégek ügynöke most Pennsylvania államban tartózkodik és meg fogja látogatni a magyar bányászokat.

Kompánia stórok

Coal City, Ill.
West Frankfort, Ill.
Buckner, Ill.
Caldwell, Ill.
Christopher, Ill.
North City, Ill.
Pershing, Ill.

Mi olcsóbban adjuk árunkat, mert olcsóbban is vesszük.

Mi egyenesen a termelőtől vásárolunk nagy mennyiséget készpénzért.

Mi önnek takarítjuk meg a pénzt.

Coalfield Company.

Egyleti kalauz.

Első Tuy River-i Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet. Alakult 1903 október 1-én.

Főtisztikar: — Főelnök: Szidlóczky Ferenc, fő-alelnök Dandik István, fő-pénztárnok Garay János, akiket minden osztálytól a pénz küldendő, főtitkár Vincze János, Box 56, Filbert, W. Va., akinek minden levél czimendő, főjegyző Güncz Bertalan, box 17, Filbert, W. Va. fő-ügyvéd Hésta László, hármas biztositg: Lengyel Imre, Simon András és Kis Czitár János, póttag Fehér Sándor, főbiró Török Gedeon, szertárnok Németh Ferenc.

Segélő osztály: Filbert, W. Va. Elnök Agyagos János, alelnök Szegő Balázs, titkár Kolessár János, Box 55, Filbert, W. Va. pénztárnok Rabocsky István, Box 177, Filbert, W. Va., jegyző Güncz Bertalan, Box 155, Filbert, W. Va., hármas biztositg Iván János, Kardó Lajos és Heller Kálmán, betegláto gató Kassa Sándor, póttag Back István, amerikai segélyző Kovácsi Miklós, magyar segélyző Kolessár József, ajtóőr Makai András.

Segélő osztály: Gary, W. Va. Elnök Kratkoczki János, alelnök Mako Ferenc, titkár Dandik István, Box 479, Gary, W. Va., jegyző Horváth István, pénztárnok Németh Ferenc. Hármas biztositó: Simon András, Sosnán Ferenc, Lengyel Imre, segélyző titkár Bánczky István, segélyző-segélyző Kis Czitár János, Szomán Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va. Elnök Szabó Péter, titkár Valash Vendel, box 23, Pageton, W. Va., akinek a czimére a levelek kiküldendők, pénztárnok Szathmáry Márton, jegyző Németh Balázs, betegláto gató Kövér Lajos, ajtóőr Lacsnai István.

Negyedik osztály: Rosm, W. Va. Elnök Veres József, alelnök Kotroczó György, pénztárnok Balas György, titkár Granka János, box 149, Thorpe W. Va. kiket minden levél czimendő, jegyző Hajkó József, ellenőr Balics István, hármas biztositg Kun Gábor, Klusnik Ferenc, Kotroczó György, segélyző Orosz István, ajtóőr Huk-Iaji János, szeszlátorló Kiesutár József.

Hatodik osztály: Rawl, W. Va. Elnök: Varga Mihály, alelnök Kuzsics István, titkár Egri József, box 81, Rawl, W. Va., pénztárnok Pénzes Károly, jegyző Bartyik Mátyás, pénztári ellenőr Dobay István, kettős biztositag Jakszik Pál és Lipták Mátyás, betegláto gató Irma József.

ELSO JOBS ES KÖRNYEKE MAGYAR BÁNYÁSZ BETEGSÉGELYZO EGYLET. Székhelye Murray City, O. Alapitatott 1896 junár 5-én. Hivatalos lap: a a Magyar Bányászlap.

Gyülesezt tartja minden hónap 2-ik vasárnapján Murray City, O. Gujda János testvérnél.

Elnök Bozsvay János, alelnök Tóth János, pénztárnok Dobroczky Ferenc, jegyző Tóth Kálmán, titkár Mikó József box 294, ellenőr Sipek Lajos. Hármas biztositag Tamaska János, Barabás Gyula és Tankovics János. Betegláto gató Murrayban Imre Imre, Hollistrem Molnár József. Helyettes Gyurkó János.

OHIO MAGYAR BANYASZ SZOVETSEG. Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Csaga Károly, pénztárnok Boros József, titkár Tóth Márton, ellenőr Gindly György.

Uj tőkök alakithatók a környékon. Érdeklődök forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz, box 483, Murray City, O.

HOLISTER, O.

Első osztály.

Alakult 1917. december 16-án. Elnök Gyurkó János, titkár Székely János, cime box 77, Glouster, O.

Az Első Magyar Kisinai Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Férfi és Nő Egylet, Twin Rocks, Pa.

Alakult 1903 márczius 24-én. Gyülesezik minden hónap utolsó vasárnapján a saját helyiségében, délután 2 órakor.

Elnök Kovács József, alelnök Nagy Antal, pénztárnok Rojtos László, titkár Nagy Lajos, box 29. Expedit. Pa. jegyző Bortnyik János, pénztári ellenőr Nagy Gusztáv, bizalmi biró Krizmán János, Nagy Lajos és Szarvas János, szeszlátorló Kovács Miklós és Bőr István, ajtóőr Csipa János.

Yatesboro, Pa. osztály. Elnök Csobádi József, alelnök Simon József, titkár és jegyző Bódis Géza, box 202, Yatesboro, Pa., akihez az egylet érdekő minden levelezést czimezndő, pénztárnok P. Kovács János, számvevő: R. Kovács István, szeszlátorló Berczyák József, betegláto gató Köves János, ajtóőr Lőnyai János.

4-ik osztály, Scenor, Pa. Elnök: Anderko Lajos, pénztárnok ökely Sándor, pénztári ellenőr Oláh József, lev. titkár Sarkadi Gábor K. box 125, Scenor, Pa. betegláto gató Benkő Mihály, bizottsági tagok Bertó József és Pásik Mihály, szeszlátorló Nagy József, ajtóőr Takács András.

KISHIRDETÉSEK.

ELADÓ üzlet vagy birtokok soronként 15 cent.
HÁZASSÁG és nyilttéri közlemény soronként 25 cent.

KERESTETÉS.

Keresem Kovács Károly, Gulács, Szeregnyegy illetőségű barátomat. Tudomásom szerint Gary, Ind.-ban tartózkodik Kérem őt, vagy a róla tudókat, cimét velem tudatni. Aki cimét legelőször tudatja, 5 dollár jutalomban részesül. Cimem: Charley Cuss, P. O. Box 6, Lorado, W. Va.

ELADÓ 40 akeros farm jó kassal, pincével, kuttal. Van istálló, tyukház, fatikka, 6 tehen, hozzávéve, 10 acker kukorica, 2 acker cukornád, 1 acker krumpli, 1 acker löhere, 1 acker bogyós gyümölcs, 60 almafa, nagy, szép konyhakert. 2 mérföld a városhoz. A postát a falu előtt hordják. A farm a fő utvonal mellett fekszik, be van kertive. A föld fekete, löhre és almára megtermi. Mammoth Spring vásros mellett, Fulton County, Arkansas. Érdeklődőknek bővebb értesitést szeretőjszerem adok. Cim: John Mandich, Mammoth Spring, Ark.

Frank Csorton. Tudatom, hogy nejét, Csortos Terézét Indiana államban elválasztották tőle és kérem, hogy vegye meg tőmnek levelemet. Jó szerencsére bővebben akar tudni, forduljon hozzám levélben és én szivesen válaszolok. Cimem: Theresa Csortos, 2451 Jackson St. Anderson, Ind.

Keresem Medve Márton Szabolcsmegye, Tiszapolgár illetőségű testvéremet. Legutóljára Cucumber W. Va.-ban dolgozott. Kérem őt vagy bármely cimét velem közölni. Medve Miklós és Bőr István, ajtóőr Csipa János.

Figyelem magyarok. Két testvér unokagyermek jutott apró ágon, amelyhető 80 holdas prima farm. Az utolsó hat hónapi tej bikkel nálam van, ezek bevetve 40 acker kukorica 120-130 dollár kőrt váltakoznak havonta. 40 hold bevetve, 20 hold legelő. 10 és czek van rajta a szobás emelettes ház cement pincével, 2 éve épült egy nagy istálló 24x60 és istálló 20x24, borju istálló 20x20, szép magház, tyuk-ház, 2 pump-kut és gépcsőh, 15 tehén, 2 fatikka, 2 hatalmas két fekete ló, több sertés, sok baromfi, az arányépítő lefedő czinkek és gondolhatód gazdasági gépek, gázmotoros eke, 100 tonnás cementtő épült kukoricig mennyi van. Van a házban 120-130 dollár kőrt váltakoznak havonta. Ez az egy hely, amely ugy van, hogy rajta van a szobás emelettes ház cement pincével, 2 éve épült egy nagy istálló 24x60 és istálló 20x24, borju istálló 20x20, szép magház, tyuk-ház, 2 pump-kut és gépcsőh, 15 tehén, 2 fatikka, 2 hatalmas két fekete ló, több sertés, sok baromfi, az arányépítő lefedő czinkek és gondolhatód gazdasági gépek, gázmotoros eke, 100 tonnás cementtő épült kukoricig mennyi van. Van a házban 120-130 dollár kőrt váltakoznak havonta. 40 hold bevetve, 20 hold legelő. 10 és czek van rajta